

SLOVENE

Štev. 212. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NARODE. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dverice nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v soboto, 17. septembra 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, s polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije.
Ima vrti se računajo enostopna petivista (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondarska
26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Časnikarstvo.

Prošli teden so zborovali na Dunaju časnikarji iz raznih držav. Govori se mnogo o „najnovejši velevlasti“, katera se ne vojskuje s topovi in smodnikom, ampak s peresom in papirjem. Kar nas pri tem zanima, je to, da je avstrijski ministrski predsednik dr. pl. Koerber delal časnikarjem najnižje poklone in jih tako povzdigoval, da če ne bi bili doslej že prepričani, da vodijo človeštvo, bi jih bil moral voditelj avstrijske vlade pregovoriti.

Naglašal je važnost časopisja, ki je postala svetovna mednarodna sila, ki spaja najbolj oddaljene dežele tako, da v nekaj trenutkih izvemo, kaj se godi v raznih delih sveta. „Največji zmagovalec sveta in najmočnejši vladar zemlje je tisk“, je klical avstrijski ministrski predsednik. Dnevno časopisje je po svojem vplivu mnogo močnejše od znanstvenega slovstva: česar ljudje nečejo čitati v učenih knjigah, to jim časnikar podaja zanimivo v obliki novic. Zato se pa tudi strokovni znanstveniki že vedno bolj poslužujejo dnevnega časopisja za svoje razprave. Prav rahlo je opomnil tudi slabih strani časopisja, katero hujska narode v strastne borbe, a priznal, da se s policijskimi sredstvi proti časopisju dandanes ne dá nič več doseči. „Časnikarstvo je glavna struga, skozi katero teče reka resnice v duha narodov“, je klical dr. Koerber, a opominjal časnikarje, naj goje ono ponižnost, h kateri prisili znanost vsakega mislečega človeka. Koerber je šel tako daleč, da je obžaloval v napitnici, da mu je usoda odrekla talent za časnikarja!

To je prav lepo od takega gospoda, kakor je ministrski predsednik. Če je morda Koerber tudi nalašč nekoliko pobarval svoja čuvstva, vendar je res, da je dandanes časnikarstvo sila, pred katero se klanjajo najvišje glave ter se poganjajo za njeno pomoč in naklonjenost.

Ime žurnalista sicer ni povsod na najboljšem glasu, a vendar je res, da se žurnalistom klanjajo ministri in oni, ki bi radi bili ministri...

Sicer mednarodni shod časnikarjev raznih držav, raznih jezikov in raznega mišljenja ne more škodovati med svoje uspehe natančnih detajliranih sklepov, vendar je gotovo, da se ugled in moč časopisja po takih shodih le povzdigne. Bili so zastopani tu svetovni listi, ki delajo z velikanskimi sredstvi in s svojimi korespondencami omrežujejo celo zemljo. Mi vidimo, da časopisje raste iz strank, a slednjič se razvije poseben stan časnikarjev, ki hrepeni po samostojnosti in lastni moči.

Tudi pri nas Slovencih se mora časnikarstvo povzdigniti na višjo stopinjo. Mi imamo zdaj lepe začetke in smo z majhnimi sredstvi že primeroma veliko dosegli. A ravno pomanjkanje sredstev je krivo, da tiči velik del našega časopisja še v takem diletantizmu, da je treba, da skrbimo za strokovno izobražen naraščaj.

Tudi tu je še široko polje za delovanje katoliške stranke. Seveda mora največji del časnikarskega dopisovanja sloneti pri nas na ramah prostovoljcev, ki iz ljubezni do stvari, katero zastopajo, podpirajo z dopisi glasila svoje stranke. V tem oziru zlasti naši somišljeniki store silno mnogo, in mi izvršujemo le svojo dolžnost, ako izrekamo gospodom sodelnikom svojo najtoplejšo zahvalo. A pri vsakem našem listu morajo biti v uredništvu časnikarji-strokovnjaki z obširnejšo žurnalističko izobrazbo, in zato se bo moralo pri nas storiti še marsikaj. Naši listi rastejo po številu, po nalogu in po obsegu. Da bomo mogli časopisje izpolniti in dvigniti, nam je treba, da za bodočnost vzgojimo in izobrazimo strokovno temeljito izobražene časnikarje, katerim moramo zagotoviti tudi primerno eksistenco. Marsikateri list ne napreduje zato, ker mu niso preskrbljene izvežbane sile, katere bi

ga vodile s tako čilo močjo, da bi mogel prodirati in se razvijati. Zato je pa naša dolžnost, da vzgojimo tudi krepak časnikarski stan, ki bi bil gotovo jako močna opora katoliški organizaciji.

Zato je treba, da se pri snovanju listov postopa po dogovoru, kajti če kje, je treba tu postopati ekonomično, da se moči ne cepijo preveč, ampak da se ustvarijo le listi, ki imajo gotovo bodočnost in trdno materialno podlago. Največjo pozornost moramo posvetiti časnikarstvu, in naši somišljeniki v raznih slovenskih pokrajinah naj v prvi vrsti pazijo na to, da dvignejo svoja tiskarska podjetja, katera se naj med seboj podpirajo. Le taka podjetja, ako so v razumnih in delavnih rokah, bodo mogla tudi najti sredstev, s katerimi se naj izsolajo tehnično in znanstveno popolnoma zmožni časnikarji.

Ta stvar je tako važna, da je od nje v prvi vrsti odvisna naša bodočnost. Za časnikarja ni vsakdo dober. Imeti mora široko izobrazbo, gibčnega duha, ki hitro pronikne vsako malenkost, izurjeno oko, katero takoj zasledi, kaj je važno in koristno, kaj pa škodljivo in sovražno. Biti mora moč, ki je zmožen kazati drugim pot naprej in voditi ljudskega duha po potih omike in pravega napredka. Brez šole se to ne doseže. Za liberalnega časnikarja je dovolj, da zna biti sirov in pikanten — za katoliškega časnikarja pa je treba mnogo več.

Zato pa pozivljemo vse merodajne kroge v raznih pokrajinah naše domovine, da naj posvetijo največjo pozornost vzgoji temeljito izobraženih katoliških časnikarjev slovenskih.

Pri velikih narodih dobi časopisje že iz svojega lastnega razvoja dovolj sredstev, da si ustvari tudi strokovno izobražen časnikarski stan. Kar pri nas nedostaja vsled omejenega števila našega naroda, to mora izpopolniti vneto skrb za razvoj katoliškega tiska. Ker pa mi ravno v časopisju nečemo

zaostajati za nikomur, ampak hočemo nadkriljevati druge narode, ker vemo, da je časopisje naša najboljša bramba in duša vsega našega gibanja, zato upamo, da bo tudi pri nas pogled na veliko svetovno moč zunanjega časopisja iznova povzdignil na vseh straneh vnemo za veliko, temeljito in vsestransko popolno slovensko katoliško časnikarstvo.

Moč nove dobe je v besedi in v pesu.

Idrijsko mestno gospodarstvo.

(Slovenskim županom v pouk in zabavo.)

II.

Ko je bil šestindvajsetletni Drag. Lajpajne izvoljen idrijskim županom, je bilo veliko veselje v Izraelu. Na zlepa v kakem zastopu niso bili pri volitvi valed svojega uspeha tako očarani, kakor so bili veseli naš novi župan in njegovi pristaši. Pročavljali so liberalizem, napivali svobodi, in radosten klic »habemus principem« odmeval je od Urala do Bilkana, hočemo reči, od Bele do Fare in od Godoviča gori do Vojskega, sploh po celim našim živim srebrom zalitem kotlu. Prejšnji župani: Ddič, Treven, Serjun so bili prave starokopitne muhe v primeri z elegantnim novim občinskim predstojnikom. — On je obetal Idriji zlato dobo in vzbujal nado, da bo v finih rokovnicah s klakom v roki vodil usodo idrijskega mesta. Tudi probujajoči socialni ideji je bilo treba ugoditi, in zato so upeljali rdeče ovratnike, ob slovesnih procesijah pa so na oknih gorele rdeče sveče, da se je pokazalo, na kako resen način se je pričelo reševati težko socialno vprašanje. Bolj skeptični ljudje so sicer jeli majati z glavo, videč počasnost pri zidanju občinske hiše, katero so gradili trije polirji in ki se je po županovej svojeglavosti in »objektivnosti« podražila za celih 40.000 kron. Veljala ni samo 60.000, temveč čez 100.000 K. Prav natančne svote pa tako nobeden ne ve, ker pri zmedenosti računov tudi župan sam nobenemu povedal ni natančnega računa.

Zopet ni bilo večini prebivalcev po mišli, ko se je na občinske stroške napravil »tennis« na pustem, deloma močvirnem travniku, kar je mnogo stalo, a s'žilo le ne-

LISTEK.

Slike iz Lurda.

(Dalje.)

VIII.

La procession du T. S. Sacrement.

Najimementnejša in najpretnesnejša verška manifestacija v Lurdu je procesija s Najsvetejšim (»la procession du T. S. Sacrement«) ki se vrši za časa romanja vsako popoldne ob pol 5.

V tej mogočni in sijajni manifestaciji katoliškega krščanstva se, rekel bi, koncentriira vse, kar znači Lurd poleg Rima kot najvažnejšo postojanko vesoljnega krščanstva.

Kdor je bil priča tega cerkvenega opravila in pojavov, ki je spremljajo za časa velikega narodnega romanja, ta ve, kaj je Lurd, in naj boše kadar hoče, nikdar do svoje zadnje ure se ne boše iznebil mogočnih vtiskov one ure, ko je gledal Najsvetejšega v taborišču bolnikov, na esplanadi pred cerkvijo rožnega venca.

Bilo je v ponedeljek, 22. avg. t. l. Že ob treh popoldne so zasedle množice mo-

gočno rampo okoli esplanade, da si osigurajo prostor, s kojega je mogoče zasledovati do godke doli na prostoru, namenjenem za sveto opravilo.

V počev pride terasa pod cerkvijo rožnega venca in pa esplanada pod to teraso notri do sčhe »Kronane Matere B.žje«. Brankardjeji odločijo del esplanade v širjavi terase in — po množini bolnikov — v primerni dolžini. To je za bolnike rezervirani prostor.

Kmalu se prične privajanje bolnikov. Najhujše bolni se položijo najbližje terasi. V dolgih vrstah, na levi in desni, je postelj poleg postelje. Vrate nadaljujejo v smeri proti »Kronani M. B.« bolniki v vozičkih; nazadnje pridejo bolniki, ki morejo še hoditi, ki torej niso ne v postelji, ne v vozu.

Ker je število bolnikov veliko, sežejo vrste notri do »Kronane M. B.« V sredi, med vrstami bolnikov, je širok prostor za procesijo.

Veliko število brankardjejev brani ljudstvu vstop v rezervirani prostor. Ljudstvo se torej zbira okoli rezerviranega prostora in tvori širok okvir okoli bolnikov. Za vsa-

kim bolnikom stoji strežnica ali strežaj, pred njim brankardjeji. Uzoren red vlada povsod.

Stiri je ura. Vrste so sklenjene. Vse je pripravljeno za sprejem Najsvetejšega. Za opravilo odmenjeni prostor je velikanški pravokot, obmejen po širokem okviru, ka terega tvorijo spredaj dolge vrste bolnikov in zadaj ogromne množice ljudstva.

Na terasi stoječ duhovnik intonira pobožno pesem — in iz trideset tisoč ust odmeva slovesna melodija. Kakor vihar se dviga proti nebu, iz dna vernih src molitev:

Vierge, notre Esperance,
Etends sur nous ton bras,
Sauve, sauve la France,
Ne l'abandonne pas.

O toi, Mère chérie,
Qui nous aimes toujours,
Pitié pour la Patrie
En ces funestes jours.

»Devica, naše upanje, izegni roko svojo. Reši, reši Francijo, ne zapusti je! O Ti, iskreno ljubljena mati, ki si nas vedno ljubila, usmili se naše domovine v teh žalostnih dneh!«

Kako ginljiva je ta pesem v današnjih dneh, ko brezverska družba vlada Francijo,

preganja vse, kar je krščanskega in v svoji slepi strasti tira lastno domovino svojo v nesrečo! V mnogih očeh bleste solze. Bolniki pa na svojih posteljah, v svojih vozičkih, na svojih prostorih, mirno in tiho, rožni venec v roki, pošiljajo iskrene molitve proti nebu. Marsikateri si misli: bode li danes toliko zaželeni dan sreče, bodem li danes dosegel milost, ali bodem danes zdrav zapustil ta prostor, ali bode danes konec mojega trpljenja?

In bolj in bolj vroča postaja molitev ubogih trpinov — tupatam male družbe glasno molijo rožni venec — množica pa vedno živahneje, vedno krepkeje, vedno iskreneje prepeva pobožne pesmi v čast nebeški Kraljici.

Pol petih je — Najsvetejšega se bliža. Množica utihne. Od daleč in potem bliže in bliže začujejo se liturgični spevi. Procesija koraka od dušne jame ob vnani strani rampe, mimo romarske hiše in tik »Kronane Matere božje«. Potem se obrne proti cerkvi rožnega venca.

Najprej korakajo v dveh dolgih vrstah moški posvetnega stanu, goreče sveče v roki. V sredi, med obema prstoma neso ro-

katernikom, ne pa skupnosti, kakor bi pravilno moralo biti. Tudi ni bilo prav, da se je določil učitelj Bajželj za sestavo občinskih računov, dasi je v občinski pisarni dovolj moči, ki so v to poklicane, in je župan s vsemi odborniki dolžan sam račun voditi in pregledovati, ne pa najemati popolnoma tujo osebo. Čedalje bolj se je spajala pristranost pri vsem poslovanju, kajti župan je izrabljaj svoje stališče, da je podpiral z dovoljenjem ali brez dovoljenja le svoje pristaše z občinskim denarjem. N. pr. cestarju je odvzel zaslužek pod pretezo, da ne izpolnjuje pravilno svojih dolžnosti ter da ljudje niso z njim nič zadovoljni. — A ko je dotični s podpisani prizadetih dokazal, da vestno in točno vrši svojo dolžnost, ni vse nič pomagalo. Zaslužek je izgubil le zato, ker je bil na sumu, da je klerikalec. Podpore so se zmanjšale ali odvzele kake revije, če je bila vpisana v Marijino družbo itd. Župan sam se je parkrat izrekel, da mora stranka izkoristiti sedaj, ko je na krmilu, svoje stališče. Da bi bil kedo v občinskem svetu ugovarjal, si zastoj pričakoval, kajti svoje kilmovce je imel popolnoma na vrvi, in kdor ni pariral, tega je obdeloval v famozni „Jednakopravnosti“ do kostij. Osebnosti — takojmenovane „čende“ kultivirale so se v tem lističu na čudovit način, napadali so se mirni ljudje z ostudnim natolcevanjem, a seveda vedno le politični nasprotniki, kajti njegovi privrženci so lahko počeli, kar so hoteli. Ako je bil kedo primoran skozi okno telovaditi, da je ušel pestem, tega niso obelodanili, a če bi bilo le kaj malega pri nasprotnikih napadnega, povečalo se je, kolikor le mogoče.

V pisarni je gospodaril po svoje, brez pritrčila obč. odbornikov je sidal, kupoval in denar razmetaval, tako da je (navedimo le en slučaj) brez obč. dovoljenja pri zgradbi realke prekoračil proračun za mnogo deset tisočakov. Pri tem pa je bil nedostopen, če se ga je pozvalo, naj pokaže račune ali pride s proračunom na dan. Če je bila pa le huda sila, pomagal je tudi izgovor ali pa neresenica, kakor se je zgodilo lansko leto, ko je neki odbornik trdil, da so računi v redu, da jih je sam pregledal, a slednjič niti vedel ni, za katero leto. Sploh se je izkazalo, da ni bilo nobene revizije. Da ni bilo nikdar nobene škontracije, da je župan imel ključve večinoma sam, to je ob sebi umelno. Semterje se je pri sejah tudi kak posameznik raztogotil, a ostal je osamljen, kajti župan je bil zanesljivosti svojih ljudi gotov, imel pa je tudi strupen jezik, da mu ni prišel vsak na konec, če je bil o resničnosti svojih besedi še tako prepričan. Je pač mnogo ljudi, ki imajo dar poštenja, a nimajo daru govorjenja!

Vegov spomenik.

Kdor hoče zidati novo dedno hišo, najprej prekrbi stavbišče; potem si omisli primernih načrtov. Pri načrtih se je treba tudi pri navadnem poslopu ozirati na teren in okolico. Ako to pravilo velja o načrtih za navadna poslopja, koliko bolj je je treba uvaževati pri spomenikih, katerih namen je ne samo ohraniti spomin na slavne moše, ampak prav tako krasiti javne prostore. Prešerenov spomenik spada med drevce, recimo v »Zvezdo« ali v Latermanov drevored. Sedaj siromak v livarni čaka, kdaj ga bodo rešili, in menda še ni sklenjeno, kje bo stal.

Sel sem si nalašč Valvazorja pogledat. Kako nevoljno ti zre Valvazor tja proti staremu obzidju. Zdi se opazovalcu, kakor bi hotel z dolgimi prsti svoje orjaške desnice izraziti negodovanje, češ, v to samoto so me postavili in še pogleda na glavno ulico in šetajoče občinstvo mi ne privlačijo. Zdelo se

mi je, da se mu je obrar razjasnil, da se ga je zopet en tujec čez dolgo časa spomnil. Obiskal sem tudi slavnega Radeckega, čimo katerega sem še tolikokrat šel, pa se nisem dosti menil zanj, ker takrat še ni napočila doba spomenikov za Ljubljano. No! Njegova kipa se podasta pred Tivolakim gradom in v »Zvezdi«, kakor je paradiral slavni vojsko vodja proti Lahom tam po laških planjavah in mestih. Drugače je s našim Vodnikom. Ubogí Vodnik ne ve, kam bi skril svojo široko pleča. In ti, pozabljeni Vega, kje boš spominjal svoje rojake na to, da nehvaležnost je plačilo sveta?

Na praznem Kongresnem trgu! Zakaj? Na tega vodijo »Vegove ulice«. Tam blizu je realka in deželni dvorec, s katerima ima Vega tudi nekaj stik kot član kranjskih deželnih stanov.

»Dom in Svet« je v št. 9. t. l. objavil o načrtu za Vegov spomenik ostro kritiko nasproti neomejenim pohvalam v raznih listih. Vendar pa se mora v bistvu strinjati z njo vsak misleč človek. Prešeren v ženski družbi, recimo pred justično palačo, to bi še bilo. Vegov spomenik pa ne potrebuje ženske, katero nekateri imenujejo bojno boginjo, drugi »Vedo«, tretji kdove kako. Hudomušni ljudje jo bodo krstili drugače. Ako kdo opravičuje nagoto s tem, da je videl na Dunaju, v Neaplu in drugod še kaj drugega, še ni dokaz, da bi moral Vegov spomenik biti tak v Ljubljani. Vega naj bo v svojem položaju v belgrajskih utrdbah. Boljšega se ne bo doseglo po razpisu še tako vabljivih konkurenčnih nagrad. Pa tudi Marta morda ne kaže zavreči. Kajti v Vegi gledamo pač premišljivega učenjaka, toda premalo junaka. To pa nadomesti bojni Mart s svojim arditim obrazom in žilavimi udi, od katerih spodnji se lahko malo bolj zagrnejo v smodnikov dim. Skoro tak, če ne boljše utis pa bi napravilo par težkih turških topov ob obeh straneh, katerih je menda cele skladovalnice v dunajskem arzenalu, ali kake drugi bojni trofeji. Vpoštovati je treba tudi to, da bi pomen obeh kipov ne bil v nobenem razmerju s ceno vsega spomenika; — 70.000 K ne bo kmalu nabranih. Prepričani smo, da ta misel ni osamela, da pa bo tudi centralni odbor za Vegov spomenik pravo pogodil.

Obisk Vegovega doma.

Moravški odbor za Vegov spomenik je to poletje prav lično popravil že na pol razpalo Vegovo rojstno hišo v Zagorici. To si je štel v svojo dolžnost, kajti že zelo stara in zanemarjena hiša je bila na robu razpada in zato ne ravno vabljiva za obiskovalce, a stitilce slavnega rojaka, ki so zadnji čas začeli prihajati v zakotni njegov rojstni kraj. Njena posestnica, katere mož se je podal v Ameriko, kakor mnogo naših rojakov, da bi si tam kaj zaslužil in obvaroval popolnega propada, pa se je siromak tam ponesrečil do smrti, pa ni mogla v tem ožiru prav nič storiti. Smelo trdimo, da je tako odbor izkazal ne samo lepo delo usmiljenja, ampak popravil Vegov najdražji, pa razpali spomenik. Vzidal je v hišo tudi lepo spominsko ploščo, katere okvir je izklesal peški kamnosek Vektor iz domačega črnega kamna in vdela bel, iz kararskega marmorja z napisom: Rojstni dom Jurija barona Vega * 23. marca 1754. † 26. septembra 1802. Ob 150letnici rojstva.

Kogar vse to bolj zanima, pa naj se udeleži v nedeljo, dne 25. t. m. s., obiska Vegovega doma. Ne bo se namreč vršilo navadno formalno odkritje spominske plošče, ker to je bilo že l. 1865, ko so obesili na hišo znano leseno desko. Dalje se je spominska slavnost vršila še lani

v Moravčah in čaka nas v nekaj letih slovesno odkritje Vegovega spomenika v Ljubljani. Tudi bi bilo nemogoče dostojno sprejeti društva in goste v gorški vasi. Da pa se vendar nudi vsem, ki se zanimajo za slavnega učenjaka rojaka, prilika, obiskati njegov rojstni dom, zato se je odzvalo »Slovensko planinsko društvo« oobavilo odbora, da priredi v nedeljo, dne 25. t. m., izlet v Zagorico. To bo tem umestnejše, ker so se danaj zasnemovana vsa pcta od postaj Laze, Kresnice, Domžale čez moravško pogorje, v katerem se nahaja Zagorica.

Ob 10. uri bo v podružni cerkvi pri Sv. Križu sveta maša, nato obisk Vegovega doma (10 minut od Sv. Križa). Govor, petje, godba. Prekričljeno bo za dobro pijačo in mrzla jedila. Popoldne odhod nazaj v Dolako. V gostilni gosp. Zupaniča (pri Joslu) ljudska veselica; smemo tudi računati na dobro gorko postrežbo.

Pri lepem vremenu je zagotovljena v tem lepem planinskem svetu najprijetnejša prosta zabava brez prisiljenosti in oficijelnih formalnosti. Zato posamezniki in društva dobro došli! Osebnost vabila se ne bodo razpošiljala. Natančnejši vzpored se še objavi o pravem času.

Resnica o umoru in samomoru na Vrhniki.

Z Vrhnike se nam poroča: »Slovenski Narod« je objavil v št. 201 z dne 3. t. m. poročilo o žalostnem dogodku v Verdu pri Vrhniki. Po svoji navadi napada v tem poročilu poleg družih tudi vrhniško duhovščino, češ, da je ona kriva tega dogodka. Čujem, da naši duhovniki ne marajo odgovarjati na tako podla obrekovanja, zato Vam jaz stvar pojasnim:

Znani tukajšnji slikar g. Matej Strnen seznanil se je za časa svojega bivanja na Dunaju z modistino Franciško Zelich, hčerjo nekega rokodelca na Dunaju. Posledica je bila pred 2 letoma rojena hčerka Franciška. Prejšnji dobri odnosi Franciške Zelich so postali tem žalostnejši, ker je baje zaupala ves svoj prihranek M. Strneni v nadi, da jo v bližnji bodočnosti poroči. A umetnik M. Strnen je porabil njen denar in imel je poleg Franciške Zelich še več modelov za svojo slikarsko umetnost. Franciška Zelich je bila v največjem siromaštvu. V tem položaju ni ji preostajalo drugega, kakor poiskati očeta svojega otroka v njega rodni kraj. Umetno je, da sestra Strnenova, sama vboga šivilja, ni bila ravno prijetno presenečena, ko pride tuja mlada ženska z otrokom v hišo. Ko je Dunajčanka spoznala, kako bridko se je varala, segla je po strupu. — Mala Franci je bila hitro mrtva, a nezakonita mati še živi. Bila je vže baje dvakrat previdena. Ker ni naš namen komu jemati dobro ime, — hoteli smo zamolčati celo stvar, — posebno še iz ozirov do slikarja Strnena. Ker ja pa »Narod« to razbopal med svet in zraven po krivem napadal poštene ljudi, tudi njemu kratak odgovor: 1. Prednica vrhniške dekleške Mar. družbe ni sestra slikarjeva, marveč gospodična Franciška Stržinar že od časa njenega pričetka. 2. Če je bila sestra slikarjeva kedaj »za strašilo v turšici« in »ne sama«, ni znano tukaj. Kaj pa če bi bil »Narodov« dopisnik v bližini, ker je tako dobro poučen o teh zadevah? 3. Kaj porečejo vrhniški duhovniki? — No, ti pač niso odgovorni za to, kar se godi morda tuintam v turšici ali na pr. na kaki žagi! 4. Kako in česa se uče Marijine device, lahko vidi in sliši vsakdo na očitnem kraju v župni cerkvi pri vsakokratnem mesečnem zborovanju. 5. »Vi (duhovniki) zbirate krog sebe vse smeti«,

pravi »Narodov« dopisnik. Le počasi! Duhovniki ne zbirajo krog sebe vseh smeti, — pa tudi odstraniti ne morejo vseh smeti, za kar je živa, kričeča priča »Narodov« dopisnik sam. 6. »Vse poštene ljudi izročate javnemu zaničevanju.« Ubogi revež dopisnik! Ker je »poštenjak«, izročen je — po lastnem priznavanju, — očitnemu zaničevanju. Ako pa ni pošten, potem je pa dvakrat milovanja vreden. Naše »podo« sožalje! Pa vsaj niste bili na predvečer zlezli pod mizo! Kdo pa je rešil življenje nesrečni Dunajčanki, vsaj začasno? To, to razglasite po »Narodu«!

Jeseniske novice.

j Po čem se pozna purman? Po tem, da ves rdeč in višavej postane od jese, kadar zagleda rdečo sunjo in kriči z neprijetnim in zoprnim glasom.

j In po čem se pozna Pongratz, tovarniški uradnik na Savi? Kadar se zgodi kaka nerednost, kriči po »Narodu«: »To je katoliško, to je katoliško!« Vse, kar je slabega, je njemu katoliško, gostilne, kjer je godba in ples, so katoliške gostilne, pretepi in pobojsi so katoliški itd. Bogve, kaj je to, kar on počenja?

j Vlak je povozil gosp. Pongratza psa. Ubogi čuvaj! Kako je Pongratz rjovel nad njim! Zmerjal ga je bolj kot psa, dajal mu najgrše primke. Gospod Pongratz, kako imenujete pa to početje? Kaj ne, to ni katoliško? Prav prav, enkrat ste vendar pravilno govorili!

j Svoje mnenje je Pongratz v sobotnem »Narodu« povedal o strokovnem društvu, pa je tako neumno, da ni vredno odgovarjati. Naši delavci imajo sami toliko pameti, da so koj spoznali, kam pes tace mol!

j Zloraba družbe sv. Cirila in Metoda? Pod tem naslovom je napadal nekdo v »Slov. Narodu« od ponedeljka družbo sv. Cirila in Metoda. Pisava kaže, da je to herostratsko junaštvo udalil znani Janko Pretnar. Priliko mu je dala veselica, ki jo je priredilo tukajšnje »Katoliško delavsko društvo« s sodelovanjem akademiknega društva »Danice« v korist družbi svetega Cirila in Metoda. Če se je njemu zdela prireditel strankarska, za to pač ni družba sv. Cirila in Metoda odgovorna, saj ni imela nobene besede pri določitvi programa. »Dančarja« Marinkota zmerja, da je brezvesten in nadut. Ali zato, ker je v slavnostnem govoru, da bi se treh društev na Slovenskem ne smelo nikdar dotakniti, strankarstvo, to je: družbe sv. Cirila in Metoda, slov. planinskega društva in pa družbe sv. Mohorja? Verjamemo, da mu igra »Za resnico« ni ugajala, ker ideje v nji so njegovim nasprotni, a raditega naj bi se ne znal nad družbo sv. Cirila in Metoda. Kaj more ona za to, da on ne more videti »Dančarjev« in da so »Dančarji« drugačnih nazorov, kot je on? G. Janko, tako se ne dela za prosveto naroda!

j Mine polaga učitelj Fabinc pod klerikalno trdnjavo na Jesenicah. Kakor pripoveduje, bo kmalu v zrak zletela. Če ne bo on prej zletel?!

Štajerske novice.

š Odvetnik kot prodajalec časnikov. To je pa gotovo zopet tam kje v Ameriki, si bo mislil marsikateri naš čitatelj. Pa ni tako! Ta slučaj imamo v Kozjem na Štajerskem. Odvetnik dr. Zirnigast je prosil c. kr. namestništvo v Gradcu, da mu dovoli prodajati list »Štajerc« v njegovi pisarni, seveda z namenom, da ga usiljuje ubogim

Dalje v prilogi I.

marske zastave. Dolge, dolge vrste so. Za moškimi posvetnega stanu pridejo dolge vrste duhovnikov, v navadni noši francoskega »abbé«, tudi z gorečo svečo.

Za njimi Najsvetejše.

V tem hipu, ko prinese Najsvetejše v okvir bolnikov, preneha liturgično petje, in množica se obrača z burnimi, viharnimi kliči proti nebu. Duhovnik, s mogočnim glasom, ki preobvladuje vseh trideset tisoč zbranega naroda, prične s klicem, katerega množica ponavlja.

»Seigneur, nous vous adorons. — Gospod, mi Te molimo!

Seigneur, nous espérons en vous. — Gospod, mi zaupamo v Te!

Seigneur, nous vous aimons. — Gospod, mi Te ljubimo!

Med tem celebrant — navadno kak škof ali drug visok prelat, to pot, če se ne motim, nadškof iz Aixa, — koraka najprej ob desni vrsti bolnikov in jih blagoslovlja z Najsvetejšim. Vse oči so obrnjene na Najsvetejše, odnosno na bolnike, ki se z Njim blagoslovljajo. Vsak hip se pričakuje »le miracle« — čudež!

Kliči duhovnika in množice postajajo

vedno glasnejši, vedno viharnejši. Naravno človeško oko vidi le hostijo, nadnaravno oko vere pa vidi Izveličarja korakati ob vrstah bolnikov.

Množica Ga viharno pozdravlja:

»Hosanna, hosanna au fils de David. — Hozana, hozana sinu Davida!

Béni soit celui, qui vient au nom du Seigneur. — Blažen bodi, ki pride v imenu Gospoda!

Vous êtes le Christ, fils du Dieu vivant. — Ti si Kristus, sin živega Boga!

Vous êtes mon Seigneur et mon Dieu. — Ti si moj Gospod in moj Bog!

Od vsklika do vsklika se povzdiguje gorečnost in viharnost pozdrava.

Toda sicer ni nič posebnega opaziti.

Vskliki se prekinejo in začuje se trikrat slovesni spev »A doremus in a e t e r n u m«.

Ogromna množica poje unisono. A vse oči so obrnjene vedno le na Najsvetejše. Je to, kakor če ljubljani in češki vladar pride med svoje ljudstvo. Toda nikdar še ni bil vladar od svojega ljudstva pozdravljen tako goreče, tako iskreno, s takim češčenjem, s takim zaupanjem, kakor se tu pozdravlja Najsvetejše.

Nepopisna čustva polasté se src. Duhovno oko vidi Gospoda Izveličarja korakati ob vrstah bolnikov.

Do Njega se obrača množica vernikov s novimi vskliki, s podvojeno gorečnostjo. Vihar narašča!

»Seigneur nous croyons, mais augmentez notre foi. — Gospod, verujemo, toda pomnoži našo vero!

Vous êtes la résurrection et la vie. — Ti si vstajenje in življenje!

Sauvez-nous, Jésus, nous périssons. — Reši nas, Jezus, mi poginemo!

Seigneur, si vous le voulez, vous pouvez me guérir. — Gospod, če hočeš, me lahko ozdraviš!

Seigneur, dites seulement une parole et je serai guéri. — Gospod, reci le eno besedo in zdrav bodem!

Jésus, fils de Marie, ayez pitié de moi. — Jezus, sin Marije, imej usmiljenje z menoj!

Jésus, fils de David, ayez pitié de nous. — Jezus, sin Davida, imej usmiljenje z nami!

Vihar je dosegel svoj vrhunec. Nane-

besno je vpitje množice. In Gospod ima usmiljenje se svojim ljudstvom!

Tam gori, blizu terase, dvigne se blede žena od svojega ležišča — prvič, čez toliko let!

Valovje nepopisne radosti užiga množico. Živahen temperament Francoza tirja svojo pravico.

Navdušeni kliči se razlegajo: »Hozana sinu Davida! Živela Marija!«

V trenutku obsuje množica ozdravelo, ki hoče korakati za Najsvetejšim. Pri vsakem njenem koraku narašča navdušenje. Hozana — hozana — hozana! Brankardjeji obkolijo ozdravelo, jo branijo pred množico in peljejo nazaj na njen prostor.

Vse je delo kratkih sekund.

V istem hipu se dvigne na drugem koncu zopet en bolnik. In tam doli zopet eden — in še eden!

Vihar, ki sedaj nastane, presega vse, kar je doslej bilo. To ni več vihar, to je orkan, orkan v človeških dušah, orkan oduševljenja! Ljudstvo — moški, žene, otroci, — vpije, moli, joka. Iz trideset tisoč grl doni gromovito proti nebu: Hozana sinu Davida, hozana, hozana, hozana!

kmetom, ki jih je, reveže, dobil v kremplje! In glej, o. kr. namestništvo mu je dovolilo prodajo z odklopom štev. 1842. Licenca se glasi: C. kr. namestništvo v Gradcu daje dr. Rihardu Zingastu, odvetniku v Kozjem, dovoljenje, da sme v svoji odvetniški pisarni v hiši št. 38. v Kozjem prodajati periodični list »Štajerca«. C. kr. namestništvo v Gradcu, dne 24. jun. 1904. — Da ga ni sram odvetnika, ki je postal kramar.

Š Slavnost v Gor. Radgoni. V nedeljo, dne 25. sept. t. l., se vrši ob vsakem vremenu velika slavnost, namreč desetletnica borbe polnega obstanka »Kmetijskega bralnega društva« v Gor. Radgoni. V trajni spomin si je društvo ohranilo krasno zastavo, katera se bo omenjenega dne bodegala. Kmetijski svetnik in dr. poslanec. Za zabavo in kratak čas bodo skrbeli: Slavni »Murski Sokol«, andraševska godba, jurjevski, ljutomerski, kapelski in domači pevski zbori ter domači tamburaši.

Š Iz Rajhenburga. Dne 8. sept. predstavlja se je volilec sevniškega sodn. okraja dr. Miroslav Ploj. Pozdravil ga je v imenu katol. polit. društva »Sava« g. Iv. Zalkar. Nad 200 volilcev je pazljivo sledilo besedam gosp. poslanca, ki je razvil program svojega bodočega delovanja. Z navdušenimi živimi klici so pritrjevali volilci njegovemu govoru in enoglasno obljubili, da bodo volili za svojega poslanca dr. Miroslava Ploja. V nekoliko šaljivih besedah je označil gosp. kaplan Lorenčič neizmerno skrb za gorenje štajerske Nemce in prezirjanje spodnje štajerskih Slovencev ter spodbijal »Štajerčev« geslo »Kmet naj voli kmeta« kot nemogoče. Ob koncu se zahvali g. Zalkar g. poslancu, da se je potrudil priti k svojim volilem in z živimi klici na g. poslanca zaključil shod.

Š Na političnem shodu pri Sv. Rupertu v Slov. gor. je poročal v nedeljo, 11. sept., poslanec Robič o svojem delovanju, mladenič Roškar je govoril o novih volitvah. Razun onega so se vsi zborovalci izrekli za dr. Ploja, Robiču se je izreklo popolno zaupanje.

Š Politični shod v Bišu, sklican od lenarškega katol. polit. društva, se je v nedeljo, 11. sept., jako lepo izvršil. Prišli so poleg Bollenčanov sosedje Urbančani, Gođovčani. Shod otvoril predsednik Zupce, zbor pa iskreno pozdravi župan Ljubeč. O novih volitvah je jako dobro govoril poslanec Zmaveč od Sv. Roptra. Od Sv. Antona v Slov. gor. so nastopili trije govorniki. Kaplan Škamlec izvrstno pobije razne ugovore zoper udeležbo pri volitvah in vsestranski pojasi važnost volitev. Mladenič Stelcar priporoča geslo »Svoji k svojim«, mladenič Poljanec pa vapoč buja navzoče k pravi ljubezni do domovine in materne jezika. Kaplan Gomilšek od Sv. Benedikta pojasni velike krivice, ki se nam Slovincem godé v verskem, narodnem in gospodarskem oziru. Soglasno so bile sprejete resolucije: Vlada naj, kar mogoče, zatira protodrimsko gibanje po naših mestih in tih, ker je obenem protislovensko in našemu narodu skrajno škodljivo. Slovinci tirjamo slov. izobraževališče od ljudskih in meščanskih šol do slovenskega vseučilišča v Ljubljani, tirjamo uradnikov našega jezika zmožnih, oddelek namestništva in dež. šol. sveta za Slov. Stajer, zimsko kmetijsko šolo v Slov. gorah. — Na zboru je bilo veliko navdušenje za našega kandidata dr. Ploja.

Ljudstva se je polastil paroksizem. Gledalec ne ve, kaj iz tega nastane. Toda na estradi, pred cerkvijo, se dvigne iz tisoč moških grl slovesni spev:

Parce Domine, parce populo tuo, ne in aeternum irascaris nobis!

Slovesni glasovi vplivajo pomirljivo na razburkano valovje navdušenja.

Brankardjeji so tačas tudi storili svojo dolžnost; mirno in odločno so napravili red.

Cimdalje večji del množice se pomiri in pridruži petju, in ko se »Parce Domine« v drugi ponavlja, že poje zopet cela množica unisono.

Sveto opravilo se nadaljuje. Celebrant z Najsvetejšim gre mimo terase na drugo stran in koraka, blagoslovljajoč bolnike ob levi vrsti doli nazaj v smeri proti »Kronani M. B.«

Zadnji čas je, doseči danes žarke nebeške milosti. Ta vtisek preobvlada množico, ki zopet gleda Izveličarja, ko koraka ob dolgi vrsti bolnikov. Za vsacega ima prijazno tolažbo, za vsacega duševno pomoč — tega in onega pa pokliče, kakor nekda, ko je kot človek hodil vidno na zemlji: Vstani in hodi!

Zbor so izborni poživljali benediški pevoj. Bižanci in sosedje, pokažite 20. sept., da ste si v srce zapisali krasne nauke tega shoda!

Š Volilne lumparije v Celju. Med vsemi tiskarskimi uslužbenci v nemški tiskarni »Celeja« ga ni človeka, ki ne bi bil dobil legitimacije, a stavci so večinoma Prusi, nemški državljani, med njimi celo taki, ki so komaj po par tednov v tiskarni uslužbeni. Eden je celo dobil legitimacijo, dasiravno je star šele 18 let. To je samo en slučaj, pri enem delodajalcu, in tako se je godilo povsod. A kako se je delalo s slovenskimi volilci. Večje lumparije ni mogoče pomisliti. Ljudje, ki so volilec v mestni zastop in v deželni zbor, ker plačujejo toliko davke, da, celo akademski izobraženi možje, ki so se zglasili na mestnem uradu, ne dobijo izkaznic. Koliko pa je šele izpuščenih delavcev! Slovenci bodo 20. t. m. na volišču ostro pazili na nemške volilne sleparije.

Š Slovenci gimnazij v Celju ima zagotovljeno za prihodnje leto paralelki v prvem in drugem razredu, tako da bo zavod imel 6 razredov. Za sprejem se je v jesenskem terminu 16. t. m. oglasilo 84 učencev. S tem je najbolj dokazano, kako potreben je ta zavod, kar Nemci vedno zanikujejo. Stevilke govore!

Zadeva dalmatinskega cesarskega namestnika.

Zadrski uradni list je z ozirom na znano zadevo dalmatinskega cesarskega namestnika prinesel izjavo, v kateri pravi, da je nerisnično, da bi bil dalmatinski namestnik žalil čast Dalmatincev in pravi, da nekateri uradniki niso v tej zadevi postopali pravilno. Ministrski predsednik je odredil o tej zadevi uradno preiskavo.

Trgovinske pogodbe.

»Budap. Hirlap« poroča, da bo trgovinska pogodba z Italijo podpisana 18. t. mes. Vprašanje o viniki klavzuli so rešili tako, da bodo smeli Italijani letos 400.000 do 450.000 meterskih stotov vina uvoziti v Avstrijo proti še enkrat višji carini, kakor do sedaj. S 1. januarjem 1905 bo pa znašala carina za uvoz italijanskega vina v Avstrijo 60 K za hektoliter.

Iz Nemčije pa dohajajo poročila, da pogajanja med Nemčijo in Avstrijo še niso tako uspešna, kakor med Nemčijo in Rusijo. Pogajanja med našo državo in Nemčijo bodo trajala več tednov.

Dne 18. t. m. bodo podpisali trgovinsko pogodbo med Italijo in Svico.

Glavno zborovanje »Leonove družbe«.

Dne 13. in 14. t. m. je zborovala v Hallu na Tirolskem »Leonova družba«. Mesto je zborovalce gostoljubno sprejelo, poslopja so bila v zastavah. Navzočih je bilo več drž. in dež. poslancev, vseučiliških profesorjev, med njimi tudi rektor dunajske univerze, dvorni svetnik Schindler. Zastopana so bila tudi dijaška katoliška družba.

Zborovanje so brzojavno pozdravili kardinal Katschthaler, dež. glavar Katrein ter mnogo drugih cerkvenih in posvetnih dostojanstvenikov. Obenem s tein zborovanjem se je vršilo tudi zborovanje »Leonove družbe« za Tirolsko in Predaljsko. Udeležba je bila tudi tu velika. Ta zborovanja so pokazala, kako važna je »Leonova družba«, ker dela za pozitivno krščanstvo na polju znanosti v času, ko hočejo svet

Toda nebeško kraljestvo trpi silo — — Iznova se obrača ljudstvo s pretresujočim krikom do Gospoda:

»O Dieu, venez à notre aide, hâtez-vous de nous secourir. — O Bog, pridi nam na pomoč, hiti nam pomagati!

Seigneur, celui que vous aimez est malade. — Gospod, tisti, ki ga ljubiš, je bolan!

Seigneur, faites que je voie. — Gospod, naredi, da vidim!

Seigneur, faites que je marche. — Gospod, naredi, da hodim!

Seigneur, faites que j'entende. — Gospod, naredi, da slišim!

In v podkrepljenje svoje prošnje obrne se ljudstvo do matere Izveličarja:

»Mère du Sauveur, priez pour nous. — Mati Izveličarja, prosi za nas!

Salut des infirmes, priez pour nous. — Rešitev bolnikov, prosi za nas!

Trikatni mogočni spev »Monstra, te esse matrem« konča prošnje do brezmadežne Device. . .

Glavno opravilo, blagoslovljenje bolnikov z Najsvetejšim, je končano.

Celebrant z Najsvetejšim se poda po sredi rezerviranega prostora na teraso cerkve

oštujiti krščanstvu. Pokazalo se je pa tudi, kako Tirolci poznajo pomen te družbe, katere zborovanje so tako simpatično pozdravljali.

Zasedanje češkega deželnega zbora.

Mladčeška stranka je razposlala okrožnico, v kateri se peča s prihodnjim zasedanjem češkega deželnega zbora. Nemško češko vprašanje bo le takrat rešeno, kadar ne bo med češkimi deželnimi zborom in državnim zborom načelnih zvez, ki bi taktiko za državni zbor naredile odvisno od taktike češkega deželnega zbora.

»Moravska Orlica« piše: Ne verujemo, da bi prenehala nemška obstrukcija v češkem deželnem zboru. Le če se stranke sporazumejo ali pa če vlada posreduje, bi morda Nemci opustili obstrukcije. List nasvetuje posvetovanje nemških in čeških zastopnikov.

Novo barbarstvo pruske vlade.

Pruski ministr. predsednik je izdal na stopno odredbo, nad katero mora strmeti vsa civilizirani svet. Glasi se tako: »Nedavno je javila »Preussische Lehrer Zeitung«, da je v južnih pokrajinah mnogo učiteljev, ki sicer uče v šoli v nemškem jeziku, ko pa zapuste šolo, ne skrivajo poljske svoje narodnosti ter se pogovarjajo samo poljsko bodisi s poljsko dečo, bodisi s šolskimi odborniki. Tako postopanje pruskih učiteljev moramo nazivati nedostojno ter uporno. Zaradi tega odredujemo, da se odeslej učitelji poslužujejo samo nemškega jezika, posebno v pogovoru s takimi osebami, o katerih se lahko sdi, da znajo dostojno nemški. Zahtevamo poleg tega, da se razgovarjajo učitelji s svojo rodino samo v nemškem jeziku. Gospodom nadzornikom nalogamo dolžnost, da se pri vsaki priliki prepričajo, posebno pri vsakoletnih nadziranjih, v koliko izvršujejo učitelji to naredbo. Zategadelj je treba posebno paziti, da učiteljeva deca lahko govori nemško, ko hodi v šolo. Ko ti se našel kateri učitelj, da ne bi storil tega, imajo nadzorniki dolžnost, to naznaniti kraljevski vladi, in takemu učitelju se ima vzeti »Ostmarkenzulage«. Ako bi pa to ne pomagalo, mora se začeti proti takemu učitelju disciplinarna preiskava, da se isti izključi iz službe«. Res, pruska okrutnost proti Poljakom je brezmejna in v sramoto kulturnemu narodu.

Shod zastopnikov nemških mest v Toplicah.

Zastopniki nemških mest, ki zborujejo v Toplicah na Češkem, so izrazili na predlog poslanca Völklja željo, da bi pričel drž. zbor zopet redno delovati. Protestirali so tudi proti ustanovitvi slovanskih vzporednic v Šleziji in zahtevali, da mora vlada ščititi nemško posest. Deželni poslanec Tafek je pozival vse nemške poslance, da naj tako složno nastopijo proti slovanskim vzporednicam v Šleziji, kakor so svoječasno nastopili proti slovenskemu gimnaziju v Celju.

Italijanski prestolonaslednik.

Kakor smo včeraj poročali med brzojavkami, je italijanska kraljica povila sinčca. — Brzojav je pa tudi obenem sporočil vest, da bo naslov italijanskemu prestolonasledniku: Humbert, princ piemontski. V monarhističnih italijanskih krogih bo zaradi prinčevega rojstva brez dvojbe vladalo veliko veselje, kakor tudi v kraljevi rodovini. Saj je dose-

rožnega venca, od koder blagoslovi vse zbrano ljudstvo.

Sveto opravilo je končano. —

Jaz hitim v zdravniški urad. Toda že se je bila v isti smeri usula množica in zapira vhod. Le težko se prerijem skozi, pomaga mi križ na prsih, ki me znači kot organa ravnateljstva bolnišnice.

Prične se delo zdravnikov. Devet oseb se jim predstavi, ki trdijo, da so ozdravele pri tej procesiji. Zabeležijo se najvažnejši podatki — poglavitno delo se odloži na drugi dan. Nemogoče je sredi viharja, ki oblega urad, mirno delati. Veda pa potrebuje miru za svoja raziskavanja.

Za ljudstvo pa je stvar že dognana. Navdušeno pozdravlja vsakega »ozdravljenca« in ga v triumfu spremlja domov.

Preiskavanja zdravnikov bodo tekoma časa dognala, ali je ozdravljenje resnično — ali se je le za trenutek pojavila življenjska energija.

Več ozdravljenj je bilo po zdravniških konstatiranih takoj drugi dan — sevé le pogojno, to se pravi, da čas potrdi stanovitnost hipoma zadobljenega zdravja!

Dr. Ivan Sustaršič.

daj italijanska kraljica v osemletnem zakonu povila dve hčerki. — Kakor je bilo ob Nevi povodom rojstva carjeviča prestolonaslednika veliko veselje, tako je tudi sedaj ob Tiberi in na Italijanskem. — Morebiti se ne vesele rojstva italijanskega prestolonaslednika oni besni sovražniki katoliške cerkve zato, ker so želeli, da bi nesli novorojeni italijanski prestolonaslednik naslov »rimski princ« in bi tako tudi ob tej priliki žalili katoličane. A to se ni zgodilo in upati je, da bo čas premostil ono brezno, ki še zija med savojko vladarsko rodovino in med Vatikanom.

Angleško-tibetanska pogodba.

Kakor poročajo iz Londona, so Angleži z uspehi v Tibetu zelo zadovoljni. O angleških četah se je dejalo, da bodo 16. t. m. zapustile Tibet. Pogodba s Tibetanci obsega sledeča določila: Odškodnino za troške angleške ekspedicije, zadoščenje za razžaljenje angleških poslanikov in za napade na neko pošiljatev kakor tudi olajšave za trgovski promet med Indijo in Tibetom. Stroški angleške ekspedicije cenijo na 60.000 funtov šterlingov. Angleški krogi hočejo, da bo Dalaj Lama odstavljen in tibetanski vladar postal Taše Lama. Ker stoje Angleži na stališču, da ima Kitajska vrhovno oblast nad Tibetom, bo morala pogodbo med Angleško in Tibetom odobriti Kitajska.

Nemčija v škripcih.

Nemci so v škripcih zaradi svoje kolonialne politike v južno-zahodni Afriki. Od časa do časa so prihajale vesti, na kak surovobarbarski način so Nemci širili nemško kulturo med zamorci v Afriki, v krajih, ki so jim bili določeni po vevlastih. Zamorcem je končno zavrela kri in, kakor že itak znano, so se uprli Hereri. A medtem, ko 4000 mož vodi ne ravno z veliko srečo boj proti Hererom v Kalahari, so se pa na jugu nemške naselbine uprli Hotentoti, in se upor domačinov proti nemški oholosti jako hitro širi. V boju s Hotentoti so nemške čete že izgubile enega poročnika in enega seržanta. Hotentote vodi Marengo, kateremu se vsak dan pridruži veliko število bojnikov. Nemci priznavajo sami, da je položaj nad vse resen. Generalu Trothi se ni posrečilo, da bi bil popolnoma porazil uporne Herere, a sedaj pridejo še Hotentoti. Nemce bo stalo dokaj vojakov in tudi denarja, predno bodo užugali uporne zamorce.

Generalna stavka v Italiji?

Iz Milana poročajo, da je bilo zaradi krvavega spopada med kmeti in vojniki v Castelluzzu v Monzi pri Milanu veliko zborovanje, na katerem je bilo 10.000 delavcev, ki so se izjavili za splošno stavko. Nadalje je sklenil shod milanske delavske zbornice, na katerem je bilo 3000 delavcev, soglasno ustaviti vse obrtno delo. Kakor tudi izdelovanje živil, prevoze in tiskanje časopisov. Vrše se poulične demonstracije.

Sestanek ruskega in nemškega cesarja?

Dunajsko vest, da se ima vršiti v Skriernievicah sestanek cesarja Viljema s carjem, potrjuje peterburška korespondenca, ki pričakuje od tega dogodka za Rusijo dobrih posledic ter pripisuje cesarju Viljemu obsežne kolonialne načrte. Rusi upajo, v teku vojske se bolj naslanjati na Nemčijo, ko se je to doslej godilo. Tudi je čuti opetovane opazke, da je Rusija razčarana vsled zveze s Francosko. Londonski listi o tem še ne pišejo, ker se večinoma vsi pečajo s protesti proti razsodbi pomorskega razsodišča v zadevi parnika »Kalbas«. Iz Berolina pa prihajajo vesti, ki dementirajo poročila o sestanku.

Stanje nemške socialne demokracije v Avstriji.

Povodom četrtga strankarskega shoda nemške avstrijske socialne demokracije je le ta pričela svoje poročilo od 1. julija 1903 do 30. junija 1904. Poročilo naglašja, da je napredovala strokovna organizacija, a nazadovala v političnem oziru. V socialno-demokratskih strokovnih društvih je bilo leta 1903. 135.178, a koncem 1. 1903. že 154.635 delavcev. Junija leta 1903. so imela socialno-demokratska izobraževalna društva 31.310 članov, a to število se je koncem leta zmanjšalo na 22.927. Članarina pri političnih društvih je znašala od 5 do 30 h mesečno. Socialna demokracija je priredila od 1. julija 1903 do 30. junija 1904 ljudskih shodov 1639, društvenih shodov 7981 in 7551 shodov po § 2. zborovalnega zakona, skupaj torej 17.171 shodov. Pri volitvah je padlo število socialno-demokratskih glasov. Socialno-demokratski politični listi so imeli meseca junija 1903. leta 117.750 naročnikov, a meseca junija 1904 je bilo 130.900 naročnikov. Strokovnih listov ima avstrijska socialna demokracija 32.

Rusko - Japonska vojska.

Odločitve na mandžurijskem bojišču še ni. Rusi so se redno umaknili. Sedaj se odpočivajo ruski in japonski vojaki, da skoro zopet stopijo smrti pred obličje. Nikjer niso baje o položaju o japonskem glavnem taborišču tako dobro obveščeni, kakor v Ameriki in če sedaj od ondi poročajo, da večjih operacij pred koncem septembra ne bo, je to poročilo pač uvaževanja vredno. Kretanje čet bo sedaj še bolj otežkočeno, ker sedaj v Mandžuriji silno dežuje. Obe armadi dākata sedaj pojačeni. Japonci so imeli pri Ljaojanu silne izgube, in maršal Ojama je prosil vojnega ministra v Tokiu za nove čete. Minister je odgovoril, da pošlje do konca tekočega meseca v Mandžurijo sto tisoč novih vojakov in 225 topov. Tudi ta vest govori za to, da pred koncem meseca septembra ni pričakovati na mandžurijskem bojišču večjih dogodkov. Če ima tudi baje Japonska še dovolj moči, da pošlje še precej novih vojakov na bojišče, je vprašanje, če bo imela dovolj častnikov.

O položaju na bojišču smo dobili še naslednja poročila:

Berolin, 16. septembra. Polkovnik Gaedke brzojavlja »Berliner Tageblattu«: V ruskem taboru imajo najboljšje upanje. Japonci niso motili ruskega umikanja, ker ga niso mogli ter so japonske izgube večje, kot so naznanili. Sedaj operirajo Japonci na vzhodu ter se izogibajo ravnine.

London, 16. septembra. »Daily Express« poroča iz Tokia: Maršal Ojama je dobil povelje, da zopet prične s ofenzivo, kakor hitro bodo čete za to sposobne.

Berolin, 16. septembra. »Lokal-anzeiger« poroča iz Mukdena: Vesti poročajo, da se snuje četrta japonska armada, katere namen naj bi bil obiti levo rusko krilo. Sestajala bo iz treh divizij.

London, 16. septembra. Reuterje vemu uradu poročajo od včeraj preko Tjenčina iz Kupance, da so Rusi še vedno gospodarji ceste Mukden-Simmintin. Svoje desno krilo čuvajo s celim desnim armadnim korom na desnem bregu reke Hun. Japonci vedno izkavajo pomožne čete v Mjučvanu ter pošiljajo zimске zaloge ter orožje po reki Ljao.

Berolin, 16. septembra. Iz Peterburga poročajo: Da Japonci ne prodirajo, se dá razlagati valed njihovih velikanskih izgub ter pomanjkanja streliva. Rusi so se jako hitro opomogli od zadnjih bitk.

Berolin, 16. septembra. Kakor poroča polkovnik Gaedke »Tageblattu« iz Tjenlina, so dogodke pri Ljaojanu napačno slikali. Rusi pred Ljaojanom in Jantajem so odšli nepremagani. Odhod Kuropatkinov iz Ljaojana se je vršil vzorno. Kuroki je bil celo v veliki nevarnosti, iz katere ga je rešila le prenašljivost neke ruske divizije Japonci manevrirajo navidezno proti vzhodu, ter se ogibljuje ravnin. Japonske izgube so bile mnogo večje, kakor so jih priznali Japonci. Še danes niso pri Ljaojanu pokopana vsa trupla. 14.000 ruskih ranjencev so prepepeljali v Harbin. Bojna sila ruska na jugu in vzhodu ni oslajena. Torej pri Ljaojanu ni bilo odločilne bitke.

London, 16. septembra. 20. japonski polk je po poročilu maršala Ojama izgubil 1200 do 1300 mož. Padli so vsi štabni častniki in v nekaterih stotnjah so padle vse šarže, da so morali prevzeti prostaki poveljstvo stotnj.

Pariz, 16. septembra. V Peterburgu menijo, da sta vojna atašēja Cuverville in Hentschel padla v roke kitajskim roparjem.

Pariz, 16. septembra. Iz Peterburga poročajo: Rusi so zasedli postajo Sahe med Ljaojanom in Mukdenom.

Peterburg, 16. septembra. Kuroki ima zasedene vse točke pri Jantaju. Kuropatkin je mnenja, da bodo Japonci vsaj prihodnji večji napad izvršili šele sredi meseca oktobra.

Port Artur.

Peterburg, 16. septembra. Ruska brzojavna agentura je dobila iz Harbina sledeče poročilo: Došla poročila pravijo, da leže okrog Port Arturja v velikem številu trupla, ki okužujejo zrak. Sovražnik zabranjuje njihov pokop ter strelja na našo saniteto. Bombardement traja še vedno, akeravno v presledkih. Na zahodni fronti je opaziti ojašanje sovražnikovo. Japonci močno utrjujejo svojo postojanko pri ožini Kinčav ter se zakopujejo okrog Port Arturja. Port Artur je pripravljen na dolgo in trdovratno brambo. Garnizija je dobre volje.

London, 16. septembra. Reuterjev urad poroča iz Cifum: Kitajec, ki je zapustil 12. t. m. Port Artur, poroča, da so si Japonci med 8. in 10. sept. osvojili utrdbo na Visoki gori, 2 milj. zahodno od Zlate gore. Japonci so se vzdržali ondi valed alabega smodnika, ki so ga Rusi rabili na Zlati gori. Japonci skušajo utrdbe podminirati, kar pa je težavno in zamudno delo.

London, 16. septembra. Iz Sangaja poročajo »Daily Mail«, da napada pred Port Arturjem prva divizija na zahodu, deveta v središču, enajsta na vzhodu. Enajsta in deveta imata doslej največ izgub. Vsi častniki 7. topničarskega polka, ki spada k deveti diviziji, so mrtvi ali ranjeni in drugi polki imajo jednake izgube. V nekem polku je ostalo troje podporočnikov ter nekaj podčastnikov. Utrdbo Ponlungshau so baje Japonci osvojili. Dva moža sta se priplazila k jarku, vrgla dvoje večjih eksplozivnih teles ter s tem povzročila toliko katastrofo, da so se Rusi takoj umaknili.

London, 16. septembra. Pred Port Arturjem je zdaj 30.000 kuljev, ki jih rabijo Japonci za kopanje nasipov in podzemskih rovov. V Daljni prihajajo vedno nove čete; bolnišnice so prenapolnjene z ranjenci.

Kaj hočejo Japonci?

Zupan japonskega glavnega mesta Tokia, bivši minister, je rekel na javnem shodu: »Nečemo biti neskromni. Za našo varnost zadostuje, da vzamemo Port Artur, Mukden in Vladivostok, da vržemo Ruse nazaj v zapadni del Mandžurije, na dobre zavarovanih krajih postavimo močne vojne oddelke in ohranimo svojo oblast na morju. Posredovanja tujih držav si ne želimo. Ko bi potrebovali kdaj tuje pomoči, damo samo eno znamenje Kitajski, in vsa njena armada plane pokonci. A bolje je, ako se izognemo takemu splošnemu vstanku.« — Tokijski župan pravi, da ni neskromen. Kaj je potem še neskromno v japonskih očeh?

London, 16. septembra. Dopisnik »Daily Telegraph« je »izvedel«, da namerava Japonska po zavzetju Mukdena si osvojiti otok Sahalin; potem šele bo pripravljena sprejemati mirovne pogoje, ki pa morajo obsegati sledeče točke: 1. Mednarodni sindikat prevzame mandžurijsko železnico, ki naj služi le trgovini. 2. Rusija naj plača 2 milijardi mark vojne odškodnine. 3. Rusija prepusti vse ruske vojne ladje, ki se nahajajo v Kitajskem morju, Japoncem.

London, 16. septembra. Japonski zunanji minister je baje izdal okrožnico, v kateri naznana, da namerava Japonska po zavzetju Port Arturja ves poluotok Ljauton dati nazaj Kitajski. (Kako velikodušni so pač Japonci!)

Ruska penzija za Japonce.

Francoski poslanik v Tokiu je vročil letno penzijo onima dvema rikšakulijema, ki sta ob priliki carjevega potovanja po Japonskem rešila mu življenje. Znano je namreč, da se je zblazneli policaj z golo sabljo vrgel na careviča, ko je ta obiskal kraj Otu na obali jezera Biva. Oba rikšakulija sta pomagala carjeviču ter mu rešila življenje. Car se je izkazal hvaležnega ter jima je določil letno penzijo, vsled katere moreta za japonske razmere udobno živeti. Ko je izbruhnila sedanja vojska, sta se oba moža že bala, da bosta zopet morala voziti rikšo. Veselje obeh je pa sedaj, ko vidita, da sta se motila, tem večje.

Vstaja na Kitajskem.

Nemiri na Kitajskem postajajo vedno pogostejši in imajo protiviladni značaj. V mestu Ličjuanu v provinci Habei so vstali ubili katoliškega misijonarja, Belgijca, in dva katoliška Kitajca v Cjansi. Po veljavnem pravu bo moralo prebivalstvo onega kraja, kjer je bil misijonar umorjen, plačati gotovo svoto denarja. Valed tega bo gotovo razdraženost še večja.

Ljudstvo je zelo nevoljno na davke, zlasti na vžitino na vino in tobak. Vlada si pa ne more pomagati, ker mora vsako leto plačevati vojni davek Japoncem. Tujcem še zdaj ni izplačala odškodnine za boksarsko vstajo, in oboroževanje vojaštva jo stane tudi ogromne svote.

Vstaja je bukuila v provinci: Anhoj, Cansu, Cjansi, Sandun, Šensi, Gansi in Šu-čuan. Ko so vstasi ropali mesto Ločaofo, so dobili 30.000 dolarjev, 6000 pušk in 400.000 patron. Odtod so šli v Cengčou, kjer so tudi vse oropali.

Vlada izkuša nemire zatreti, a je pre-slaba. Ko so vstasi v Gvansi izvedeli, da gre podkrali nadnje z vojniki; so razpisali nagrado 100.000 dolarjev onemu, ki ga ubije.

Smrt generala Kellerja.

Kellerjev sluga, ki se je vrnil z bojišča na Rusko, popisuje smrt generalovo: Trideset krogelj so izvlekli iz njegovega trupla. Prsi so mu bile razbite, da so se videle pljuča in srce, obraz je bil ves razmesarjen, od izbite, nosna kost prebita, leva roka odtrgana. General je padel s konja, sklonil se na velik kamen in v poldrugih minutah umrl. Rekel je edino besedo: »Pustite!«, ko so prihiteli častniki, da ga vzdignejo. Z njim je bilo šest mož, od katerih ni bil nikdo ranjen, ker so vsi Japonci merili na generala Kellerja.

Aleksejev odstopi?

Petrograd, 16. septembra. Dobro informirane osebe tu potrjujejo, da je carski namestnik Aleksejev res prosil za odpust iz službe. To prošnjo je podal zadnji čas že

večkrat, a brez uspeha. Zdaj je pa njegov položaj postal še posebno težaven, ker dolže njega, da je kriv dosedanjih neuspehov ruskih. Njegov administrativni urad pa je zdaj itak postal brez pomena.

Nova ruska armada?

London, 16. sept. V dispoziacijah pri Mukdenu koncentriranih ruskih vojnih čet se po poročilih Ojame ni izvršilo nič sprememb. Vse čete, ki prihajajo iz Evrope, bodo tvorile novo armado, ki bo združena pri Harbinu. Kuropatkin postavlja pri Mukdenu provizorične utrdbe, ki imajo pa le ta namen, zavirati prodiranje Japoncev. Neko rimsko poročilo trdi, da bo Kuropatkin vse storil, da se izogne odločilni bitki, ker se hoče umakniti do Harbina ter se ondi združiti z novo armado.

Mali junak.

Vojni dopisnik lista »Vostočnja Obosrenje« poroča o junaškem činu trinajstletnega ruskega dečka Nikolaja Lujeva. Mallega junaka je posinovil ruski poročnik, ki pa je izgubil življenje na »Petropavlovsku«. Sedaj se pa mali dečko sam udeležuje vojake. Zaslužil si je za svoje čine že dva križca Jurjevega reda, sedaj ga pa čaka za nov junaški čin že tretji. Prinessel je namreč iz Port Arturja v ruski tabor poročilo generala Stealja. — Dogodki, ki jih je doživel na tej poti skozi japonski tabor, so kar romantični. Dvakrat se mu je posrečil poiskus brez neuspeha, tretjič so ga pa vjeli Japonci. Toda, ker je še mlad, ga niso strogo stražili in to okolnost je porabil ter ušel Japoncem. Ti so sicer zapazili njegov beg ter streljali za njim, toda on jim je, ne zmeneč se za dobljeno rano, ušel ter srečno došel tja, kamor je bil namenjen, v rusko taborišče.

Baltiško brodogje

je menda sedaj v Libavi, kjer je dobilo povelje, naj počaka in naj ne plove dalje. O baltiškem brodogju še poročajo:

Peterburg, 16. septembra. Admiral Roščoven sky, poveljnik baltiške brodogje, je obole na ledvicah. Ako se mu stanje ne izboljša, bo prevzel poveljništvo tega brodogja viceadmiral Birilev. Sicer je pa treba popraviti še nekaj velikih vojnih ladij, predno bodo moge odpluti. Roščoven sky je v zadnji admiralski seji delal na to, da se potovanje še za nekaj časa odloži.

Vstaja na Balkanu.

V izvanredni seji duhovniškega in svetnega sveta pravoslavnega očaka so dne 15. t. m. sklenili, da bo ošak z dvema članoma sv. sinode ponovno prosil avdienco pri sultanu. Ako sultan ne bo dovolil zaslišanja, bo sv. sinoda vložila pri prvem sultanovem tajniku Tahsinu dve spomenici in sicer bo v prvi ugovarjala zaradi nasiltev nad bolgarskim prebivalstvom v Makedoniji in v drugi bo zahtevala ureditev nekaterih spornih zadev.

V Makedoniji so vedni boji z vstasi. Jako hud soopad je bil pri vasi Donje, kjer je kakih sto mož broječa bolgarska ustaška četa pod vodstvom učitelja Dandova napadla oddelek turških orožnikov pod vodstvom stotnika Hasana. Boj je trajal štiri ure. Hasan je umoril četnega poveljnika in enega vstaša, a tudi Hasan in več Turkov je bilo ranjenih. Vstasi so se umaknili v vas Leniste, kjer so jih napadli turški vojaki. Na stalo je grozno klanje, iz katerega se je rešilo le nekaj vstašev. Turške oblasti trde, da so pri padlih vstasih zaplenili važna pisma.

Prevladuje pa prepričanje, da so ponaredili pisma Turki sami, zato da pozapropeljube jim Bolgare. V Mulašu je prišlo do boja med turškimi vojniki in vstaško četo Dimitrija Stamatoviča.

V boju so Turki izgubili enega častnika in več vojakov, a padel je tudi voditelj vstaške čete Stamatovič, dočim so se rešili njegovi tovariši. Turki so v pašalukih Solun, Bosovo in Bitolje ustanovili štiri lovske bataljone. Vsak bataljon šteje 800 mož z dvema gorskima topovima, mitralozami in z biciklističkim oddelkom. Iz Peči poročajo, da so Turki zopet umorili 9 Srbov in sicer v vasi Sinaj 4 in v Ravnici 5. Iz Gjeskovice pa prihajajo poročila, da Albanci zasledujejo krščanske orožnike. V Senici je Omer Muratov s silo odvedel in posilil s tovariši več krščanskih deklic. V gilanskem okrožju pa Turki ropajo, krajejo in moré. Tudi o napadu Albancev na Šemsi pašo so podrobna poročila. Neki Albanec je stopil pred pašo in mu rekel: »Pes, ti hočeš izročiti deželo krščanskim psom«, in ko je to izgovoril, ga je udaril trikrat s palico po glavi in po rami. Zapri so sicer zaradi tega napada dva Albanci, a napadalec je pobegnil, ker se ga turške oblasti boje, kar pač označuje slabost Turčije.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. septembra.

Žalostno priznanje. Prisilili smo liberalce, da so enkrat začeli resno razpravljati o učiteljskem vprašanju. Pri tem je mo-

ral »Narode« priznati: »Stanje kranjskih deželnih finane je torej, kakor smo videli, nad vse žalostno in treba je korenite spremembe, treba je bistvene preosnove deželnih finane, kateri ne bo samo namen, dobiti pokritja za svoto 300.000 K, ki jo je treba za svažanje učiteljskih prejemkov, nego tudi pokritja za letni primanjkljaj 600.000 K.« — Torej liberalna stranka priznava še letni primanjkljaj 600.000 K! Kako in kakaj soto-liko preveč izdali gospodje, tega mi ne preiskujemo danes, a približno, da je bilo vsereš, kar smo mi pisali o žalostnem stanju deželnega gospodarstva, in da je bilo vse sam švindal, kar je »Narode« pisal o podporah, ki jih je baje »obstrukcija« požrla. Tam, kjer 600.000 kron manjka, tudi obstrukcija nima več kaj požreti, in bilo je le slepljenje ljudstva, ako so liberalci govorili o zakladih, ki jih imajo pripravljene za ljudstvo, ako odneha obstrukcija. To je tudi naš odgovor na prazne besede, ki jih mečejo v našo stranko glasila nemških liberalcev. Kako bodo spravili liberalci iz ljudstva še okroglo en milijon kron, ki ga takoj rabijo za svoje namene, to je pa vprašanje, ki nam ga še niso rešili.

Basilična mladina. Ravno takrat, ko so zborovali v Ljubljani »Danicariji« in razvili zopet pred nami svoj vzorni program, ki jih vodi do najvišjih idealov, so tudi liberalni mladeniči morali pokazati svoj ideal: V »Narodu« neki Guido Sajovic zopet dokazuje, da človek izvira od opice. Tako imata mladini obeh taborov svoje ideale. Liberalni ideal je opica. Mi smo že prav navajeni, da vidimo liberalce z opicami, iz katerih se razvijajo mačke. A da jim je toliko do tega, da bi tudi znanstveno dokazali svojo sorodnost z živalstvom, je pa več, nego smo doslej od njih pričakovali. Ako so opice res tako razumne, kakor jih »Narod« popisuje, morajo pač njegove akademike imenovati za častne opice!

Slavnost v Preski pri Medvodah.

V nedeljo, dne 25. t. m., praznujeta blagoslovljenje svoje nove zastave »Katol. slov. delavsko društvo« in »Katol. slov. izobraževalno društvo« v Preski pri Medvodah. Spored: 1. Pozdravi na kolodvoru, nato odhod z godbo na čelu v gostilno g. Cotiča v Medvodah. 2. Ogle-dovanje okolice. 3. Ob četrti na 3. uro odhod društev od gostilne g. Cotiča na slavnostni prostor pred župno cerkev v Preski. 4. Blagoslovljenje zastave pod milim nebom pred cerkvijo po prevz. gosp. knezoškofu dr. Antonu Bonaventuri Jegliču. Zabijanje žrebljev po zastopnikih društev. Po govoru pete litanije na prostem, nato govorita imenom »Slov. kršč. soc. zveze« dr. Evgen Lampe in Jož. Gostinčar. 5. Slavnostni spre-vod skozi Goričane, mimo knezoškovega gradu, Svetje v Medvode na vrt g. Cotiča, kjer se vrši velika ljudska veselica. Spored veselice: Nastop slavne men-giške godbe, petje in prosta zabava. Vstop-nina k veselici je prosta. — Dohod od go-renjske strani v Medvode z vlakom ob 10. uri 50 m., odhod zvečer ob 10. uri 21 min. — Dohod od ljubljanske strani v Medvode z vlakom ob 12. uri 18 m. popoldne, odhod ob 8. uri 10 m. zvečer. — Vabimo vsa naša društva, da se te slavnosti udeleže v obil-nem številu. Dne 25. sept. na svidenje v Preski in Medvodah!

Pokrovitelji družbe sv. Cirila in

Metoda so postali ob priliki, ko se je vlagal in blagoslovil temeljni kamen družbi-nemu otroškemu vrtcu na Savi pri Jeseni-cah: Gospod Alojzij Schrey, c. kr. višji poštar in posestnik na Jesenicah, ki je daroval za vrtce 200 kron. Njegova soproga gospa Marija Schrey je darovala 20 kron ter postala ustanovnica tamošnje podružnice. Gospod Anton Treven, posestnik in trgovec na Savi pri Jesenicah, ki je daroval v isti namen 200 kron. Ka-toliško delavsko društvo na Jesenicah, ki je odločilo za vrtec družbe sv. Cirila in Metoda od dohodkov ob priliki prirejene veselice 250 K. Sloven-sko katoliško-politično društvo za radovljiški okraj, ki

je izročilo po gospodu dekanu Ivanu Novaku za družbeni vrtec 200 kron. Poleg tega je gospod dekan iz svojega daroval 50 kron. Bog povrni vsem darovalcem! — Družba sv. Cirila in Metoda, ki ima že svoja lastna šolaka poslopja v Trstu, na štajerski Muti in v koroškem Velikovu, dobi torej tudi na Kraojskem svoj šolski dom, ki se sedaj pridno zida in bo do konca oktobra tega leta pod streho. Ker bo družba morala takrat šteti precejšnjo svoto denarja, prosi in pričakuje zlasti v tem času še mnogo izrednih daril za »Jeseniški otroški vrtec«, ki naj se pošilja na naslov: »Profesor dr. Ivan Svetina v Ljubljani.« Družba sv. Cirila in Metoda ustanavlja in vzdržuje slovenske šole za vso slovensko dečo, ki je v nevarnosti, da se potuji, zato pa tudi opravičeno pričakuje da jo bodo, kakor doslej, tako tudi v prihodnje, vztrajno podpirali vsi zavedni Slovenci; — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Družba sv. Rafaela v varstvo katoliških izseljencev bo te dni razposlala vsem duhovnijskim uradom na Slovenskem »Kažipot slovenskim izseljencem«. Ob enem se vsi p. g. duhovni, samostojni dušni pastirji, naprosijo, da blagovolijo prevzeti zaupništvo navedene družbe. Vsa potrebna pojasnila dobe iz katipota in iz priloženih tiskovin. Kdor se zanima za varstvo izseljencev, a ne bo dobil ta mesec »Kažipot«, naj blagovoli ponj pisati na »Družbo sv. Rafaela« v Ljubljani ali pa na naše uredništvo.

— **Veroučitelj** na veliki hrvaški gimnaziji v Pazinu je imenovan gospod Fran Frankola, župni upravitelj v Lovrani.

— **Iz Idrije** se nam poroča: Smrt je pobrala sedaj menda najstarejšega moža v Idriji, upokojenega paznika Janeza Mihevca, 93 letnega starčka. Bil je blaga duša. N. p. v m. l. — Neprevidoma je umrla 44-letna gospa M. Š. Bila je že dalj časa umobolna. V času, ko ni bilo varuha pri njej, zadrla si je v grlo nož ter si prerezala žilo, da je v kratkem izdihnila. Bila je svoj čas čipkarska učiteljica. Kako je bila priljubljena, pokazalo je marsikatero solzno oko ob njenem odprtem grobu.

— **»Glasbena Matica«** je opustila svojo glasbeno šolo v Novem mestu.

— **Hči streljala na očeta.** V Selcu pri Karlovcu je hči zasebnega zemljemera Adolfa Böhma Sofija streljala na svojega očeta, ker ji je zabranil neke ljubavne odnošaje. Ena kroglica je zadela očeta v čelo ena pa v ušnico. Očeta so odpeljali v bolnico, njegovo hčer pa v zapor.

— **V strahu pred skušnjo** se je v Pulju ustrelil enoletni prostovoljec Marx.

— **Potresni sunek** so čutili včeraj zjutraj na Reki.

— **Umrl** je v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji trgovski pomočnik Janez Nemanič. — V Novem mestu je umrla soproga predstojnika pomožnih uradov gospa Franja Klemenčič.

— **Solske vesti.** Imenovana je za učiteljico v Trinjah na Koroškem gđ. Margareta Cacak v Ljubljani. — Za prv. učiteljico v Sembiji, okraj Postojna, je imenovana absolvirana učit. kandidatinja gđ. Fr. Vilhar.

— **Cena medu** je letos 72 vinar. za kilogram.

— **Cerkven rop v St. Vidu pri Vipavi.** V noči od 14. na 15. septembra so udri neznani lopovi skozi okno na levi strani nad zakristijo v župno cerkev v St. Vidu pri Vipavi, odprli tabernakelj in odnesli sv. hostijo iz monštrance in okrog 20 malih hostij iz ciborija. Svete posode so pustili na oltarju nepoškodovane. O liti so hoteli najbrže skozi vrata, ker se pozna, da so imeli pri obeh cerkvenih vratih opraviti. A ker niso mogli odpreti, so pristavili pod okno mizo in stole in po njih odšli ravno tam, kjer so prišli.

— **Pozna pomlad.** Na župnijskem vrtu v Preski imajo majhno hrusovo drevo, ki ima na eni vejici dva krasna sada, na drugi vejici pa krasen cvet.

— **Sneg** je padel po 24urnem dežju po koroških planinah.

— **Morskega soma,** več stotov težkega, so vjeli ribiči v bližini Poreča.

Slovenski učenjak pred inozemstvom. Minoli mesec je bil v Heidelbergu na Nemškem mednarodni shod matematikov, katerega so se udeležili ne le zastopniki vseh evropskih držav, ampak tudi odposlanci iz Amerike, iz Azije in iz Avstralije. Na tem je profesor dr. Krazar opozorjal na Kavčičevo biografijo našega rojaka Vege in je, naglašajoč, da je Vega eden prvih matematikov 18. stoletja, pozval zborovalce, naj v svoji domovini nabirajo darov

za Vegov spomenik. Doslej je nabranih 13.000 kron, medtem ko bi izvršitev večjega Zajčevega osnutka stala 72.000 kron, manjšega pa 47.000 kron.

— **Najtežji zvon na Slovenskem** s 118 stoti ima Gospa Sveta na Koroškem; a na Kranjskem se odlikuje sedaj z največjim zvonom krasna dvostolpa cerkev Marije Device v Polju poleg Ljubljane. Ljubljanske stolnice veliki zvon cenijo na 63 ali 64 starih stotov. Najbliže mu je po teži ljubljanski šentjakovski orjak z 59 stoti (3300 kg.). St. Peiser je oddal stari 36 stotov veliki zvon, dar generalnega vikarja Schillinga, svoji podružnici sv. Nikolaja v Bizoviku in se ponaša sedaj z velikanom, ki tehta 58 stotov 48 funtov. Frančiškanski tehta krog 36 stotov. Trnovski veliki zvon ima 35 stotov. Po blagoglasju in teži se odlikuje šmarogorski bronasti klicar, ki tehta 52 stotov 48 funtov. V nastopnih vrsticah stoji zabeležena teža še nekaterih zvonov: Stara Loka blizu 46 stotov; Tržič 46 stotov 20 funtov; Radovljica 42 stotov; Skofja Loka 41 stotov 73 funtov; Martin pred Kranjem 40 stotov 92 funtov; Dobrova 40 stotov 70 funtov; Kranj 40 stotov 24 funtov; Cingrob 35 stotov 70 funtov; Brezovica poleg Ljubljane nekaj nad 34 stotov; Predvor 28 stotov 50 funtov; Kamna gorica 28 stotov 37 funtov; Dob 27 stotov 30 funtov; Predolje 26 stotov 65 funtov; Smarije pod Ljubljano 26 stotov 15 funtov; Cerklje na Gorenjskem 25 stotov 96 funtov; Naklo 25 stotov; Sveti Jošt 24 stotov 20 funtov; Horjul 24 stotov 10 funtov; Višnja gora 20 stotov 75 funtov; — sami pritiklavci proti novemu poljskemu orjaku.

— **Slovenska razstava v Clevelandu.** Iz Clevelanda v Zedinjenih ameriških državah nam piše slovenski rojak: Kakor ste že svoj čas poročali, bode vseslovenska zveza v Clevelandu, Ohio, (The Slavic alliance of Cleveland) letošnje jesen tu v Clevelandu priredila slovensko razstavo. Tem povodom opozorimo slovenske kroge, naj bi primerne predmete, n. pr. izdelke pristne domače industrije poslali na to razstavo. Posebno želi razstavni odbor dobiti nekaj slovenskih noš, čipk, slik slovenskih krajev, mest itd., sploh stvari, ki so slovenskega izvora in značaja. Kdor bi želel svoje stvari prodati, naj bi ob enem naznanil cene. Odbor razstave bi stvari prodal ter doposlal zahtevano svoto ali pa na svoje troške poslal nazaj. Vsi, ki se zanimajo za slovensko razstavo v Clevelandu, naj pišejo naravnost predsedniku slovenske zveze, mr. A. Švarcu, Broadway Statutu, Cleveland, O., ali pa g. Ivanu Seliškarku, 1763 St. Clair St., Cleveland, O. — United States of America. — Upamo, da slovenski krogi ne bodo prezrli te prilike, ko morejo brez posebnih stroškov opozoriti tujce na lepo našo domovino.

— **Mina razletela** se je pri gradnji bohinjske železnice in hudo poškodovala laška delavca B. Casanta in Lango Petra.

Ljubljanske novice.

Afera Malitsch. Nemški listi se o tej stvari lažejo, kar se da. Prav bi bilo, da se oglase vse slovenske nepristranske priče, ki so opazovale Malitschevo izzivanje, da se uradoma dožene lažnjivost nemških listov in hujša joči na men tukajšnjih Nemcev, katerega gg. kazinoti izvestno imajo s svojimi poročili. Zanimivo je, kaj o ranjenem Maltschu misli njegov stric Malitsch. Ta je g. d. Valenti, ki se je ogrevel za izzi-vača Malitscha, kar naravnost dejal: »Prav se mu godi. Kar je iskal, je našel. To bo za arogantnega fanta še morda dobro, da bo drugi vsaj drugačen.« Tudi nski drugi so-rodnik kadeta Malitscha je na poročila, da je bil Malitsch napaden samo radi tega, ker je nemški govoril, dejal: »Jaz nemški govorim, pa mi v Ljubljani zato še nihče ni kaj hotel.« Z nmi je tudi, da uradno poročilo o Malitschevem izzivanju ni ne ve. To poročilo je v svoji notici samo pisalo, da je Malitsch mirno »sopiral«, prado je prišel ven. S tem se je menda hotelo pokazati, kako »visok gospod« je Malitsch. No, drugi listi so bili toliko previdni, da so uradno poročilo popravili z besedami »Nachtmahl eingenommen«. Naj upijejo nemški listi kar hočejo, Malitsch je sam vsega kriv. Hodil je pol ure pred občinstvom, rožljaj s sabljo in psoval. Tudi napram gg. Schreyjevim natakam se je izrazil: »Wird die windische Bagage nicht davon gehen!« Naposled je pričel občinstvo psovati s »šufti«. Dobil je odgovor »Selber Schuft!«, nakar je kakor besen skočil proti občinstvu in potegnil sabljo. Razburjeno občinstvo je nato po svoje obračunalo z izzivačem. Nemci naj si zapišejo za uho, da se Slovenci v Ljubljani ne bodo pustili psovati s »šufti«. Nekateri nemški listi pravijo, da je hodil Malitsch le po cigarete v barako, a tolikokrat mu pač ni bilo treba iti »po cigarete«, ker bi cigarete lahko dobil v restavraciji, še manj pa mu je bilo treba ljudi psovati. Malitsch je sploh znan izzivač in je opetovano psoval na ulici tudi slov. dame, ako so slov. govorile.

Da takega izzivača brani nemško časopisje, je dokaz, kako smatrajo naši Nemci združeni z »Narodovci« v »zvezi« — nemško na- logo proti Slovencem. Nemško časopisje tudi trdi, da »Karnijolci« niso izzivali. Frankfurtski trakovi so pri nas izzivanje in kdor jih nosi, izziva. — Dodatno k včerajšnji notici poročamo še, da so aretirali tudi jurista Alojzija Lavša, doma iz St. Jurja pri Celju. Radovedni smo, koliko jih pride še v preiskavo zaradi tega nemškega izzivača. Kakor se čuje, so v preiskavi se nahajajoči vložili pritožbo radi interniranja. Preiskavo vodi dr. Kremžar. — Malitscha sta prišla obiskat deželni predsednik baron Hein in fml. Chavanne.

Umor in poskušeni samomor na Vrhniki. Včeraj so prepeljali iz zapora c. kr. okrajne sodnje na Vrhniki v ljubljanske zapore šiviljo Dunajčanko Františko Zelič radi hudodelstva detomora in poskušene samomora. Več o tej stvari poročamo na drugem mestu.

Izgredi na državnem kolodvoru. Piše se nam: »Grazer Tagblatt« je poročal, da je neka »druhal« s kamenjem napadla Karnijolce na državnem kolodvoru. Dotično poročilo, katero je skoval znani uradni drž. železnice, je povsem zavito in neresnično. Dejstvo je to: Pet minut pred odhodom opoldanskega gorenjskega vlaka je prišlo okoli 30 mladeničev — med temi več vseučilišnikov — na peron državnega kolodvora. Imeli so vsi vstopnice. Medtem pride vlak, ki ga je množica sprejela s klici: »Abzug Feiglunge« itd. Bili so namreč v prvem vozu Karnijolci s čepicami in so se posmehovali iz voza. Nato je iz množice priletelo v voz nekaj paradižnikov, ki so se razleteli. Laž je torej, da bi bil kdo metal kamenje ali da bi bil kdo izmed potnikov ranjen. Tudi nobena šipa ni bila razbita. Mogoče, da se je v glavi znanega dopisnika strlo kolo, ker sicer bi ne poročal neresnice v graški list. G. načelnik postaje in drugo železn. osobje so mirili na obe strani.

Poročili se bodo: G. Karol Pollak, tovarnarjev sin, z gđ. Alojzijo Foggar, veleposesnikovo hčerjo iz Perme pri Gorici; g. Anton Finžgar, solcator, s gđ. Julijo Podbregar; g. Ivan Femz, blagajnik deželne naklade, z gđ. Marijo Peterlin.

Koncert »Glasbene Matice«, »Ljubljane« in »Slavca«. Opozarjamo še enkrat, da se jutranji koncert na čast skupščini »Zveze slov. pevskih društev« prične točno ob pol osmih zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma«. Sedeži po 3 in 2 K, stojišča po 1 K, za dijake po 40 h se dobivajo danes še v trgovini gosp. J. Lozarja, jutri pa samo zvečer pred koncertom pri blagajni. Spored koncerta se dobi brezplačno istotam. — Po koncertu je sestane skupščinarjev v areni »Narodnega doma«, kjer bo od 9. do 12. ure svirala izborna »Društvena godba«. Vstop je seveda vsakemu dovoljen proti vstopnini 40 vinarjev. Novi gostilničar v »Narodnem domu« je obljubil, da bode vse storil, da zadovolji popolnoma slavno občinstvo z najboljšo postrežbo.

Gasilska vaja. Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo ima jutri, v nedeljo, dne 18. t. m., ob 9. uri dopoldne na bivši sladkorni tovarni veliko vajo. Odhod k vaji je ob 1/9. uri z Vodnikovskega trga. Za gledalce je določeno levo obrežje, ob vrtu deželne bolnice. Pri neugodnem vremenu se vaja preloži.

Ponesrečil se je gojenec na Rakovniku, Valentin Dovič. Padel je in si nogo poškodoval.

Tekmovalno tekanje. Danes ponoči je stavil v Kramarjevi kavarni na Starem trgu bivši nadpredvodnik električne železnice, Jožef Petrič, s izvoščekom Mozerjem, da pride v 30 minutah od Kramarjeve kavarne do garnizijske bolnišnice in zopet nazaj. Izvošček je spremljal tekalca na biciklu. Petrič je stavo dobil, ker je ta prišel v 25 minutah tja in nazaj.

Pobegnil je od zgradbe »Union« 23-letni, v Trst pristojni prisiljenec Alojzij Gruzovin.

18. september nudi ljubljansemu občinstvu obilo užitka. Zjutraj bode videti v mednarodni panorami Mukden in Mandžurijo, tvorilše vojne med Rusijo in Japonsko. Popoldne ima šišenska »Citálnica« in ondnoti »Sokol« vrtno veselico pri Kozlerju s pe- tjem, godbo in javno telovadbo. Zvečer ima pa »Zveza slov. pevskih društev« svoj koncert.

Društvena godba. Tisti, kateri se hočejo pri godbi učiti in tudi tisti, kateri so izostali, naj se prigrasijo od pondeljka vsak dan naprej ob 6. uri zvečer na magistratu pri kapelniku g. Josipu Poula.

Aretirani tat pobegnil. O tem se nam še poroča: Aretirali so včeraj po noči v nekem kozolcu spečega znanega tatu Jerneja Sajna, doma iz St. Petra na Krasu, kateri je še le pred kratkim bil izpuščen iz zapora. Našli so pri njem 26 parov čevljev. Ko so ga aretirali, je šel Sajna dobrovoljno s policajem ter nesel ukradene čevlje na

roki. Ko sta prišla na Poljansko cesto, vrše neuklenjeni Sajna v stražnika čevlje ter je pobegnili. Dobro je odnesel pete, ker ga stražnik ni mogel več dohiteti. Dosedaj je bila gonja za tatom brezuspešna.

Umrla je v Ljubljani soproga c. kr. poštne poduradnika Marija Počkari. — Marija Artač, drvarjeva hči, 16. dni. — Cvetana Banovec, posestnikova hči, 41 ur.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani bo imela 25. septembra ob 9. uri dopoldne »Pri levu« izredni občni zbor. Dnevni red: 1. Prememba blagajniških pravil. — 2. Raznosterosti.

Umrovljen je na lastno prošnjo major 7. artiler. polka gosp. Karol Kastlpl. Trannstätt.

Veliko vinsko trgatov priredi pevsko društvo »Ljubljana« v nedeljo, 25. t. m. v puntigamski pivnici, Turjaški trg št. 1. — Začetek ob 8. uri zvečer. Svira ljubljanska društvena godba.

Nezgoda na cesti. Mihael Smole, posestnik iz Smarja, je danes dopoldne vozil naglo in neprevidno. Zadel je v voz prodajalca sodavice Ivana Peterka in mu razbil več steklenic.

Aretacija. Mestna policija je izročila deželnemu sodišču Franceta Zagarja, ker je sumljiv vloma v Hradeckega vasi, o katerem smo poročali, da je bilo zidarju Pahorju in drugim ukradeno denar in različne stvari. Zagarja so videli, da je istega večera tam okoli pohajkoval.

Povozil je včeraj neki čevljar na Tržaški cesti z biciklom Rozalijo Bevc. Povožena je lahko poškodovana.

Musica sacra. V nedeljo, dne 18. septembra, v stolni cerkvi velika maša ob deseti uri: Mašo »Jesu Redemptor« zložil Adolf Kaim, graduale »Dolorosa« in sekvenco »Stabat Mater« Ant Feerster, po ofertoriju »Ave Maria«, zložil Morio Brosig.

Jugoslovansko cesarstvo?

»Magyarország« v svoji včerajšnji številki ojastr napada načelnika našega generalnega štaba fzm. barona Becka ter pri-poveduje sledeče:

Pred kratkim se je baron Beck v nekem razgovoru izrazil jako neugodno o Mažarih in ko so mu pripomnili, da so Mažari edini narod v Avstriji, ki ne teži iz Avstrije in na katerega se torej habsburška dinastija edino lahko opira, je dejal baron Beck:

»Mažari niso zvesti in ako bodo svoje separatistično stremljenje nadaljevali, bomo ustanovili jugoslovansko cesarstvo in potem bo konec samostojne Ogrske«.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Povodnji. Iz Mürrzuschlaga poročajo, da so ondi izstopile reke. Iz Admonta: Od 14. t. m. dalje neprestano dežuje. Na mnogih krajih je povodenj. V Pečuhu se je utrgal oblak. Voda je udrla v hiše. Ena hiša se je podrla. En deček je utonil. — Na večala obsojen je bil v Kutni gori na Češkem čevljar Franc Donat, ki je zadalil svojo 43 let staro ženo, s katero je živel skupaj 16 let. — Samci na Lahodni Virginiji. Ondi je 908.000 prebivalcev, a med tem številom nobene neomožene ženske. — Turško mošejo dobi London. — Grofa Potockega, obtoženega goljufije, so porotniki na Dunaju oprostili. Bili so mnenja, da ni pri pravi pameti. Dobil je 24 ur zapora, ker si je prilastil napačno ime. — Lužički Srbi na Nemškem otvorijo v Budysinu dne 26. septembra »Srbski dom«, katerega je zgradila »Srbska Matica«. — Izgredi v jetnišnici. V Nikolajevu je hotela včeraj uprava jetnišnice zabraniti izgrede proti nekemu kaznjencu, a je prišlo do nemirov, katere je bilo treba z oboroženo silo udušiti. En kaznjenec je bil ubit, trije pa ranjeni. Tudi en paznik je bil ranjen. — Sest oseb zgorelo. V Halifaxu na Angleškem je ogenj uničil mnogo hiš. Sest oseb je zgorelo. — Mednarodni shod stenografov se vrši v Monakovem. — Milijonarka tatica. Policija ima baje dokaze v rokah, da je draga kamenja, vredna 40.000 funtov ukradla Amerikanec Goeletsky hči nekega v New Yorku živečega amerikan. milijonarja. — Prijeta morilec. V Monakovem so prijeli delavca Huberja iz Gorenje Avstrijskega in njegovo ženo Barbaro Huber, doma od Sv. Stefana pri Celju, ker sta umorila pri Monakovem neko deklico. — Mednarodni kongres protiprostituciji se vrši v Draždanih od 21. do 24. t. m. — Poroka v ječi. V Srabadki je bil na smrt obsojeni roparski morilec Dimovič pomiloščen na dosmrtno ječo. V ječi se je poročil s svojo radi so-krivde pri umoru na 6 let obsojeno ljubo, da tako legitimira svojih 8 otrok. Po poroki so ga odpeljali takoj v ječo, ženo pa v žensko kaznilnico.

Kronanje srbskega kralja.

Kronanja se udeležijo mnogo naroda, toliko iz Srbije, kakor tudi iz Hrvaške in južne Ogrske. Več posebnih vlakov je na znamenih.

Cena stanovanja je silno visoka, za male sobe v hotelu se bo zahtevalo 50 dinarjev (dinar = 96 stot) na dan. Za one udeležence, ki ne bodo mogli dobiti stanovanja, privredi mesto posebne šotore.

Društva.

(Slov. katol. izobraževalno društvo v Žužemberku) priredi v nedeljo, dne 18. sept. ob 4. uri popoldne veselico v župnišču s petjem, tamburanjem in igro »V a š k i s k o p u h«. Vstopnina: Sedeži I. vrste 80 vin. II. vrste 60 v, III. vrste 40 v. Stojišča 20 v. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Berolin, 17. septembra. Kuropatkin je naznanil vojaštvu: Danes sem imel čast, prejeti od carja sledečo brzojavko: »Iz vsake poročila o bojih pri Ljaojanu spoznavam, da je bilo nemogoče držati še dalje dosedanje postojanke, ne da bi bila ruska armada odrezana popolnoma od svojega temelja. Umikanje cele armade v najtežjih okoliščinah pri slabem stanju cest brez izgube topništva in drugih vojnih potrebščin je dejanje, ki zasluži priznanje. Zahvaljujem vas in vojaštvo za junaštvo in vztrajno požrtvovalnost. Bog vam pomagaj! — Nikolaj II.«

Berolin, 17. sept. »Localanzeiger« poroča iz Mukdena: Japonci bodo utrdili Ljaojan le malo, a iz Jantaja hočejo narediti trdnjavo prve vrste. Njihove prednje čete so se postavile proti levemu ruskemu krilu.

Peterburg, 17. septembra. (Kor. ur.) »Novo Vreme« poroča iz Mukdena z dne 16. t. m.: Zvečer se je z vlakom sem pripeljalo 26 ranjencev od Miščenkovega odreda, ki se je pričel umikati. Pojasnjeno še ni, ali je bil boj začetek japonskega prodiranja proti Mukdenu ali pa le slučajna praska z japonskimi patruljami.

Mukden, 17. sept. Javlja se, da japonske čete napredujejo v iztočni smeri proti Mukdenu. Ruska armada je pripravljena, da se Japoncem upre.

Berolin, 17. septembra. Tukajšnji listi pravijo, da je iz Peterburga prišel izkaz ruskih izgub pri Ljaojanu. Mrtva sta dva generala, nadaljne izgube znašajo 250 častnikov, 21.553 mož, 200 topov.

London, 16. septembra. Japonska bo mobilizirala narodno gardo, v kateri bodo Japonci stari 35 do 40 let. Ta garda bo imela osem divizij. To je zadnje, kar premore Japonska še vojskov.

London, 17. sept. Kitajski zastopnik v Mukdenu je na povelje iz Pekina protestiral pri Rusih in Japoncih, da bi se kaka bitka vršila ob grobovih cesarjev sedanje kitajske dinastije, ki leže na gričih, 8 milj vzhodno od Mukdena. Niti Rusi niti Japonci na to še niso odgovorili.

Nagasaki, 16. septembra. Neka angleška ladija, sodijo, da »Lucia«, je zadela pri Port Arturju na mino. Od moštva je rešena le ena oseba. Najbrže je ladija hotela prodreti blokado.

Splošna stavka v Italiji.

Milan, 17. septembra. Radi krvavega nastopa laških vojakov proti kmetom se je pričela splošna stavka v Monzi in Milanu. Stavka se razširi po celi državi. Tu so zaprte vse prodajnice in gostilne. Promet s tramvajem je ustavljen. Tudi telefonski promet je ustavljen; časopisi danes ne bodo izšli.

Milan, 17. septembra. Pri demonstracijah je neki stavkar zaklal zdravnika dr. Gandola, ki je kmalu nato umrl. Vsled socialističnega oklica je nastala splošna stavka v Bolonji in Genovi. Občinski svet v Vidmu protestira proti vojaštvu in je dal 200.000 lir za rodbine žrtev. Socialistični poslanci v Rimu zahtevajo, da se skliče zbornica.

Milan, 16. septembra. Socialisti in republikanci so izdali oklice, v katerih pozivljajo k splošni stavki. Z mestne hiše in s stolne cerkve so sneli zastavo, razobešene zaradi rojstva prestolonaslednikovega. Mi-

lanski župan je izdal oklic, v katerem obsoja, da je vlada rabila vojaštvo proti ljudstvu, a svari delavce pred stavko. Tujci zapustajo Milan. Ljudskega shoda se je udeležilo 40.000 delavcev. Govorniki so pozivljali, da naj stavka traja, dokler sedanje ministristvo ne odstopi.

Otvoritev sadne razstave v Radovljici.

Radovljica, 17. septembra. Danes je bila slovesna otvoritev sadne razstave. Navzoči: deželni predsednik s soprogo, deželni glavar, župan Hribar, posl. Pogačnik, dvorni svetnik Dralka in mnogo drugih odličnega občinstva. Okrajni glavar Detela je imel nagovor, nakar je deželni predsednik otvoril razstavo. Razstavljeno je sadje iz cele dežele. Radovljica vsa v zastavah. Navdušenje veliko.

Zagreb, 17. sept. Slovenske izletnike v Belgrad, katerih je okoli 50, so včeraj hrvaški dijaki na kolodvoru sprejeli s petjem »Slovenec in Hrvat«. Sprevod po mestu s petjem. Povsod navdušeno pozdravljeni: »Živeli Slovenci!« »Živele Slovenke!« Pred Je lačičem vsi odkriti peli »Lepa naša domovina«. Skupna večerja je bila na državnem kolodvoru. Peli so slovenski pevci. Slovenskim izletnikom se je pridružilo okoli 100 Hrvatov.

Celovec, 17. septembra. Vsled deževja je železniška proga pri Ukvah zopet zasuta. Vlaki ne morejo naprej.

Listnica uredništva:

Gospodje dopisniki, ki žele, da »Slovenec« dopisane dopise objavlja tudi »Domoljub«, prosimo, naj preskrbijo prepis, ker sicer nam ni mogoče ustrezati izraženim željam.

Meteorološki poročilo.

Miklas nad morjem 306,2 m, srednji letni tlak 736,0 mm.						
g	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebo	Predstava o vremenu
16. 9. zveč.	7.38.0	736.0	13.0	sl. zah.	obl.	
17. 7. jut.	7.37.3	737.3	9.9	sl. svzh.	del. jasno	0.0
17. 2. popol.	7.38.0	738.0	14.0	brezvetr.		
Srednja včerajšnja temperatura 13.3°, norm. 14.8°						

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih s varstveno znamko
šupnika Kneippa in s imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posnemkov.

Medicinalni konjak

garantirano pristni
vinski destilat
pod stalno kemično kontrolo.

Destilerija
Camis & Stock
Trst-Barkovlje.

1/1, steklenice K 5.—
1/2, " " 2.60.
Dobiva se v vseh bolj-
ših trgovinah.

Dva sodarska učenca

išče Jože Pirc, sodarski mojster,
Leskovec pri Krškem. 1534 5-5

1863 1-1 Izjava.

Na dopis iz ljubljanske okolice v »Slov. Narodu« št. 200, v katerem se hudobno napada in blati naš preč. gosp. Gregor Šilbar, izjavljamo podpisani, da je ta napad hudobno obrekovanje. Gospod župnik prebiva med nami že celih 14 let in ga pre-dobro poznamo; vsled tega uživa med nami popolno spoštovanje in zaupanje. V znak tega spoštovanja in zaupanja smo ga farani, odkar imamo samostojno občino, vedno volili za občinskega odbornika. Enako zaupanje uživa tudi v cerkvenih zadevah. Odločno povemo »Narodu« dopisniku, da s svojimi lažmi ne bo vzel spoštovanja gospodu župniku, ampak le sebi. Naj le naznani svoje ime, in potem mu bomo pokazali, da naši možje niso ne backi, ne pijani koštruni in tudi ne klmovci.

Županstvo Rudnik, 15. sept. 1904.

Ivan Babšek,
župan.

Anton Garbajs, Fran Babšek, Alojzij Babnik, Fran Jager, Fr. Tomc, Matija Vrečar, svetovalci.

Zahvala.

Srodniki rajnega Ivana Gnjezda, konzistorijalnega svetnika itd., so izročili ljubljanskemu prostovoljnemu gasilnemu in re-sevalnemu društvu darilo 100 K.

V imenu društva se za veliki in nepričakovani dar, kakor tudi za naklonjenost in dobrohotnost, najtopleje zahvaljujeva.

V Ljubljani, dne 14. septembra 1904.

Fran Barle, Ludovik Štrcel,
blagajnik. načelnik.

Naznanilo.

Naznanim, da moj oskrbnik pri Sv. Ani, gospod Henrik Skreta, zapusti mojo službo in da je njemu dano pooblastilo ugasnilo.

Sv. Ana, 16. septembra 1904.

Baron Friderik Born.

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastiška umetniška razstava.

Optiška potovanja po celem svetu
v polni istini.

V soboto, 17. septembra 1904:

Zadnji razstavni dan

Zanimivo potovanje po

VZHODNI AFRIKI.

V nedeljo, 18. septembra 1904:

Mukden Mandžurija

torišče vojne med

Rusijo in Japonsko.

Zgodovinski, domoljubni itd. dogodki.

Eno potovanje 40 vin., za dijake, otroke in vojake od narednika nazaj 20 vin. Abonement-karte: 6 potovanj 2 K, 10 potovanj 3 K, dijaki, društva, otroci in vojski polovico. Odprto vsak dan od 9. ure zj. do 12. in od 2. pop. do 9. zvečer.

Prodajalka

pridna in poštena, večša slov. in nemškega jezika, se sprejme v trgovino z mešanim blagom takoj. Ponudbe naj se pošiljajo na trdko Oton Wölfling, Bled.

Obvestilo.

Prodam prostovoljno vse svoje posestvo: to je premičnino kakor nepremičnino, obsega-joče: tri lepe hiše, tri druga poslopja (hlev, pot in kozolec) tri vrte, 33 ha 85 a 74 m² lepe mlade hoste, 6 ha 34 a 78 m² travnikov, 4 ha 28 a 81 m² njiv, potem trgovino z mešanim blagom z vso opravo. Nadalje vse gospodarsko orodje, živino, žito, seno in druge pridelke.

Vse to v nizki ceni za 80.000 K.

Kupci naj se oglašijo najpozneje do 1. oktobra t. l. pri Adolf Pečaku, trgovcu in posestniku v Višnji gori, Dolenjsko. 1561 1-1

Ob pričetku šol

psiposodata

Gričar & Mejač

Ljubljana, Brešernove nlice

ovojo bogato zalogo raznovrstnih oblačil za dečke in deklice v vseh velikostih in cenah, zagotavljajoča so-

lidne postrežbe.

1536 6-5

Na prodaj

je lesena z opeko krita

velika baraka

nasproti topničarske vojašnice na Dunajski cesti. Poizve se v baraki. 1567 3-1

Pouk v klavirju

doma in tudi zunaj daje

Marija Zottmann

Kolodvorske ul. 11, pritličje, ki sprejme tudi dve učenki v eni uri. 1531 1-1

Marija Grill

državno preizkušena učiteljica za francoščino 1530 1-1

na domu in zunaj. Tudi se otvorijo tečaji. Kolodvorske ul. 11, pritličje.

Iz Londona

16/9. 1904, ob 11. uri dop.

Naročeni najnovejši modeli sledé. Jon Robinson.

Izvirna brzojavka na gospoda Bernatoviča naslovljena se lahko vpogleda v izložbenem oknu »Angleškega skladišča«, Mestni trg 5.

Za učeče se p. n. gospode in dame kakor tudi za šolsko mladež je obleka še 10% ceneja nego doslej.

V jako živahnem trgu na Dolenjskem odda se dobro vpeljana

gostilna

katera že čez 100 let obstoji, poleg farne cerkve. Zraven iste je keg-ljišče, gostilniški, sadni ter sočivni vrt, gospodarska poslopja, več polja in nekaj vinogradov. 1560 3-1

Poleg gostilne vpeljala bi se tudi lahko mesarija ali kaka druga trgovina, ker so jako pripravi ter veliki lepi lokali. Pogoji jako ugodni. Kdo odda, pove upr. »Slovenca«.

Deklice ali dečki,

1572 ki si žele privatno priučiti (1) igranja na glasoviru in obenem teoriji, naj se zglase pod šifro: »Dober uspeh«, poste restante v Ljubljani.

Louski pes

črno-bel, na ime »Hektor« slušajoč, se je dne 14. t. m. zatekel Najditelj se prosi, da odda psa pr. t. nagradi v Bernbergovi tiskarni v Ljubljani. 1563 2

Sivilje in učenke

se takoj sprejmejo. Gospodske ulice št. 3.

Poduk v klavirju

za začetnike, ali pa če so se eno leto že učili, se sprejme po nizki ceni. Kje, pove upravništvo »Slovenca«.

1525 5-5

Podpisana zadruga je na svojem izrednem obnem zboru sklenila vsled podraženja usnja in vseh drugih potrebščin za črevljarsko stroko, podražiti črevljarske izdelke za 10%, na kar se slavno občinstvo tem potom najuljudneje opozarja.

Črevljarska zadruga
1486 4-4 v Ljubljani.

V najem

daje se dobro idoča gostilna, na lepem prostoru, sredi vasi v Gor.

Logateu.

Natančni pogoji se zvedo pri g. Mariji Urban v Gor. Logateu hiš. št. 49. 1547 2-2

Služba organista

se odda v Boštanju.

Oglasiti se je pri župnem uradu.

Žlahtnih jabolk

raznih vrst se dobi naprodaj v župnišču v Preserji. 1509 3-3

Enonadstropna hiša

v Ljubljani, s prodajno za specerijsko trgovino in s vrtom za zelenjavo se

proda iz proste roke

pod zelo ugodnimi pogoji. — Naslov pové upravništvo „Slovenca“. 1487 2-4

Novo istrsko vino

belo in črno,
v vsaki množini, kakor tudi „refoško“, se dobi po zmernih cenah pri gos. Šime Defar, posestniku in trgovcu v Tinjanu (pri Pazinu) Istra. Železniška postaja: Sv. Peter v Sumi. 1554 10-2

Za pristnost se jamči v vsakem oziru

Gospodična,

izprašana iz francoščine in za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom, želi privatno poučevati. 1545 3-2

Natančneje: Rimska cesta 13.

Zasluzek,

zelo dober in trajen, slovenskega in nemškega jezika ustmeno in pisarno zmožnim, čez 24 let starim meškim. Pojasnila le proti vposlani poštni znamki. Naslov: „Tekmuj, deluj!“ upravništvo „Slovenca“ v Ljubljani. 1436 6-6

Služba organista

se razpisuje do 30. sept. t. l.

in se lahko takoj nastopi v Dobrepoljah.

Plača okoli 550 K brez stanovanja.

Župni urad Dobrepolje,

1528 3-3 d. 11. septembra 1904.

Učenec

se sprejme takoj v špecerijsko trgovino. 1514 3-3

Kje, pove upravništvo „Slovenca“.

Lep vinograd

10 minut od postaje Videm-Krško, se prodaja s trgatvijo ali brez trgatve. Natančen naslov pove upravništvo. 1444 5-4

Dober, pošten in zanesljiv

dacar

sprejme se takoj v službo pri odkupnem društvu za vžitino v Logateu.

Plača po dogovoru. Prošnje naj se vlagajo na:

Ivan-a Rihar v Gor. Logateu.

1513 3-3

Razglas.

St. 7551.

6 oddaji dimnikarskih del v c. kr. tobačni glavni tovarni v Ljubljani se razpisuje natečaj za leti 1905 in 1906.

Pismene, z 1 krono kolekovane poudbu, katere morajo biti opremljene s pobotnico c. kr. blagajne o položitvi 10% vadija, vposlati je najdalje do 30. septembra 1904 do 11. ure dopoldne v c. kr. tobačno glavno tovarno v Ljubljani.

Natančnejši pogoji o oddajalnih delih se vpogledajo lahko vsak dan v uradni pisarni.

C. kr. tobačna glavna tovarna

v Ljubljani, dne 7. septembra 1904.

Knjigarna

Kleinmayr & Bamberg

Ljubljana, Kongresni trg št. 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, posebno na c. kr. I. in II. državni gimnaziji, c. kr. višji realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljsku tukaj, zasebnih kakor tudi ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, v mehkih in trpežnih šolskih vezavah, po najnižjih cenah.

Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajajo zastonj. 1521 10-6

Ljubljanski šolski koledar 2 vinarja.

Za pred. duhovščino.

Kdor želi natančno izvršeno obleko po meri naj se obrne do

Jos. Rojina,

Ljubljana. 1431 6-6

Šelenburgove ulice št. 5.

Honur ustrežem, pridem radi mere tudi na dom.

Za gospode. Za pred. duhovščino.

Za gospode.

ANTON PRESKER

479 104 53

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča pred. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

Izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj večji izbiri po najnižjih cenah

obavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Učne knjige za vse srednje

in ljudske šole

v najnovejših, odobrenih izdajah, pisalne in risalne kakor tudi druge šolske potrebščine v najboljši kakovosti in po zmernih cenah

priporoča

L. SCHWENTNER, knjigotržec

v Ljubljani, Dvorski trg št. 3.

(Od 1. novembra nadalje: Prešernove ul. 3.) 1520 6-6

Hočete li dolgo živeti

in se veseliti dobrega zdravja? Da to dosežete, skrbite za zdrav želodec in vedno urejeno prebavo.

Kdor si je pokvaril ali prehladil želodec s težko prebavljivimi, prevročimi ali premrzlimi jedili in pijačo, najde gotovo pomoč v

Germanovi življenjski esenci

ki se vporablja z največjim uspehom pri: pomanjkanju slasti, slabem želodcu, pehanju, gorečici, zgagi, slabosti, glavobolu, omotici, krčih, zaprtju, haemorrhoidih (zlati žili) Po preobrem obedi, posebno po tolstih in težko prebavljivih jedilih odstranjuje ta esenca pritisk in bolečine in pospešuje slast, s čimur prav mnogo pripomore k ohranitvi in hranitvi telesa. Ker izločuje vse slabe sokove, iz telesa, deluje kričistilno in ima radi popolne neškodljivosti prednost pred vsemi drugimi sredstvi tudi po večletni uporabi, ker se pripravlja iz najčistejših in izbranih najboljših rastlinskih sokov ter ima prijeten, grenkobno aromatičen okus, vsled česar ga rade zavzamejo tudi občutljive osebe, ženske in otroci.

Germanova življenjska esenca bi kot pravo ljudsko in domače sredstvo ne smelo manjkati v nobeni hiši, ker pogosto obvaruje pred resno boleznijo, ako ni brzo pri roki zdravniške pomoči. Pri nakupu naj se zahteva vedno **Germanova življenjska esenca iz lekarne „Črna orla“ v Belovaru**, ker se dobe tudi druga sredstva s podobnimi imeni, katerih pa nobeno ne dosega dobrote prve. V znamenje pristnosti mora imeti vsaka steklenica v zelenem kartonu popolno ime trdke: **Lekarna „Pri črnem orlu“ K. Germana v Belovaru** (Hirvaško), kamor naj se naslavljajo tudi vse poštna pošiljatve. Cena steklenici K 1.40; po pošti ne manj kot dve steklenici. Za zavijanje 40 v več. Pošilja se po povzetju ali če se denar pošlje naprej. Naslov naj se napiše natančno in razločno. Pojasnila na vprašanja, prospekti in navodila o uporabi zastonj.

Germanova življenjska esenca moram trpečemu človeštvu kar najbolj priporočiti, ker sem se večkrat prepiral sam na sebi, kakor tudi pri številnih svojih župljanih, katerim sem jo priporočil, o njenem izbornem učinku.

Dve steklenici Germanove življenjske esence, ki sem jih prejel od Vas, sta mi prav dobro pomagali, pošljite mi še 6 stekl.

Javljam Vam, da sem poskušal že različna sredstva, a nobeno ni imelo zaželjenega učinka kot Germanova življenjska esenca.

Prosim, pošljite mi vnovič 8 steklenic Germanove življenjske esence, ki jo bom najtopleje priporočil vsem trpečim na želodcu. Sedaj sem že na potu popolnega ozdravljenja.

Apolonija Haberl, Heinrich pri Peggau, Štaj.

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več ko 600 podobami

ur, zlatega in srebrnega blaga in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna za ure in izvozna trgovina

Most št. 955, Češko.

Prava amer. nik. remontir-ura s sidro, sistem. Hoskopf patent v trpežnem fuzulu iz jelskega usnja z eleg. veričko iz alik-ja in privrskom, komad

gld. 2'50.

Ravnokar izšlo:

„Tisočdelni ključ“

za

preračunjanje tekočin v polnih in nepolnih sodih

1839 3-2 od

Ignacija Štupica.

Četrti neizpremenjeni natis.

Cena 2 Kroni. po pošti 2 K 10 v.

Dobi se pri Uršuli Štupica, Ljubljana, S. Martina cesta št. 12 in v L. Schwentnerjevi knjigarni, Dvorski trg 3.

Domača slovenska trdka!

izdelovatelj orgelj

Ivan Milavec

(Goršičev učenec)

Ljubljana, Cerkvene ulice

se najuljudneje priporoča 26-21

v izdelovanje

novih cerkvenih orgelj.

Vsakovrstna popravila po najnižjih cenah.

Najboljša pitna voda

pri epidemijski nevarnosti, v podobnih slučajih že večkrat preskušena, od zdravniških (X.) avtoritet priznana, je 23 38

MATTONLEY GIESSHÜBLER

alkalična kislina

Ta voda je popolnoma prosta organskih snovi, in daje posebno v krajih s sumljivo vodo iz vodnjakov in vodovodov najugodnejšo pijačo.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, telez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varih

Prospekti zastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lasenik-u v Ljubljani.

Grenčica „Florian“

in likér

„Florian“

najboljša kapljica za želodec. 1238 43

Zastonj in franko

dobi vsakdo moj najnovejši cenik z 900 slikami o vseh vrstah ur, zlatnine in srebrnine po izvirnih tovarniških cenah

Tovarniška zaloga ur

Maks Böhnelt,

1265 b urar 6-3

Dunaj IV, Margarethenstrasse 38 P.

Založnik c. kr. državnih uradnikov.

Tegovina ustanovljena 1. 1840. Odlikovana z Grand Prix in zlato svetinjo Pariz 1904.

Otvoritev trgovine.

Dovoljujem si s tem uljudno naznanjati, da sem otvorila na
Mestnem trgu šte. 7

salon za damske klobuke

kjer bodem imela v zalogi tudi vse v modistovsko stroko spada-
joče predmete, kakor: naličja (Schleier), perje vseh vrst, cvet-
lice, nagrobne vence in trakove v bogati isberi. Potrudila se bodem
vedno, da častim p. n. naročnikom kar najbolje postrežem, ter si njih
zaupanje z nizkimi cenami, točno in solidno postrežbo tudi
trajno obdržim.

1532 3-3

Prosim prijazno za mnogobrojen obisk in naročila ter beležim

z najodličnejšim spoštovanjem

Antonija Mildner.

1541 3-2

Razglas

Odda se zakupnim potom zalaganje kruha od 1. januarija 1905 naprej
proti pogodbi in sicer:

1. za prisiljence v zavodu v Ljubljani na leto okrog 67.000 kg črnega in
4.000 kg belega kruha ali žemelj.
2. za oddelek prisiljencev na Jesenicah na leto okrog 14.500 kg črnega in
800 kg belega kruha ali žemelj.

Vrh tega odda se za leto 1905 zakupnim potom za hrano prisiljencev
zalaganje potrebnega blaga in sicer:

govejega mesa	okrog	8300 kg	1700 kg.	
telečjega mesa	"	250 "	—	
moke za prežganko	"	7000 "	900 "	
pšenične moke II. vrste	"	8400 "	1600 "	
pšenične moke I. vrste	"	50 "	—	
koruzne moke za polento	"	6600 "	1400 "	
krompirja	"	20000 "	14000 "	
sol	"	4000 "	1000 "	
fižola	"	9000 "	3000 "	
riža	"	1900 "	600 "	
grisa (pšeničnega)	"	700 "	200 "	
ješprenja	"	2000 "	500 "	
pristne prašičje masti	"	6800 "	1200 "	
suih čespej	"	300 "	1000 "	
prosene kaše	"	—	1400 "	

za prisiljence v prisilni del. v Ljubljani.

za oddelek prisiljencev na Jesenicah.

To blago je dostavljati v skladišče v prisilni delavnici, oziroma v ono prisiljen-
čevega oddelka na Jesenicah.

Ponudbeni pogoji in vzorci blaga, katero se mora zalagati, so ponudnikom na
razpolago v pisarni podpisanega vodstva, ter je ponudbam pristaviti izrečno izjavo, da
se ponudnik podvrže tem pogojem.

Postavno kolekovane, in v dveh zavrtkih, od katerih zunanji mora imeti naslov
podpisanega vodstva, notranji pa ime ponudnika in pripombo „ponudba za zalaganje
jestvin“, zapečateni pismene ponudbe vložiti je

do 1. oktobra 1904

v pisarni podpisanega vodstva.

Vodstvo deželne prisilne delavnice v Ljubljani

dne 10. septembra 1904.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kap-
ljice sv. Marka se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo
vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledodolnih boleznih, ublažujejo
katar, urejajo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo
prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče
bolezni. Delujejo izborni proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih
in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje iz-
hajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu
ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meštanski in kmečki hiši. Dobiya se samo:
Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročujejo točno pod naslovom: 1414 20-4

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.
Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4—K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8—K. 5 ducatov (60 steklenic) 17—K.
3 ducate (36 steklenic) 11—K.

Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo
imena nekaterih gg. ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma
ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik;
Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb,** Ustanovljena l. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Tovarna za kruh in pecivo

I. I. KANTZ, Ljubljana

==== priporoča ====

vsak dan štirikrat sveže pecivo: ob 5. uri zjutraj, 10. uri
dopoldne, 3. popoldne, 6. uri zvečer in preskrbi točno

==== dostavo v hišo z lastnimi donosaleci. ====

Prosim p. n. občinstvo, ki želi sedaj po zaključku potovalne dobe na-
baviti svoje potrebščine pri meni, naj se obrne ali naravnost na centralo,
Rimska cesta 16, ali pa odda svoja naročila, za katera zagotavljam naj-
točnejšo izvršitev, pri mojih filijalkah.

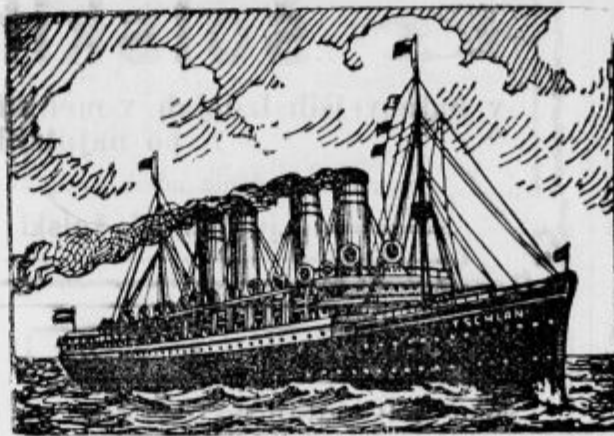
1522 3-3

==== Filijalke: ====

V hotelu „pri Maliču“
Cesarja Jožefa trg 11
Sv. Petra cesta 35
Marijin trg 2
Tržaška cesta 8

Sodnijske ul. 4
Sv. Jakoba trg 6
Starl trg 1
Turjaški trg 1
Spod. Šiška poleg cerkve

Pritožbe prosim pošiljati naravnost na mojo centralo, Rimska cesta 16.

Zastopnik: **FR. SEUNIG, Ljubljana**

31 Dunajska cesta 31

HAMBURG-AMERIKA

Iz Ljubljane v

Novi Jork samo

fl. 60— z dobro, prosto hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsak
ponedeljek, torek in četrtek
v tednu.

1503 52-3

Izvrstna sigurna vožnja z brzo-
parniki samo **6 dni.**

Pojasnila po večkrat brezplačno.

Razglas.

Dne 19. t. m., t. j. v ponedeljek, prodajala
bosta gg. Matija Hočevan in Jos. Klun potom

javne dražbe

v Zagorici pri Mokronogu:

4 konje,

45 glav goveje živine, med temi 8 volov,
7 krav, 14 juncev in telic, 1 bika ter 15 jun-
cev in telic pòd dve leti starih,

25 prašičev,

več vozov ter družega kmetijskega orodja,
3000 do 4000 centov dobrega sena ter
otave,

oves, ječmen ter pšenico, omlačeno ter
tudi v snopeh,

razno hišno opravo, kakor omare, po-
stelje, mize z vsemi pritiklinami.

Dražba se prične

ob 9. uri zjutraj

ter se bo nadaljevala prihodnje dni.

1524 4-4

Naznanilo!

V novi lesni trgovini nasproti c. kr. državne železnice se prodaja les na drobno po spodaj zaznamovanih cenah.

1689 52-41

Dilje	Smreka koroška in gorenjska			Mecesen koroški in štajerski		
	I	II	III	I	II	III
Debelina	ena cola vin.			ena cola vin.		
1/4	6	5	4	14	10	8
3/4	8	7	6	14	10	8
1 1/4	10	8	7	15	13	10
1 3/4	12	11	10	20	18	16
2 1/4	15	14	12	24	22	19
2 3/4	18	16	15	28	24	22
3 1/4	20	18	16	40	30	26
3 3/4	—	—	—	54	34	29
Remelni						
1/4	36	32	26			
3/4	52	45	42			
1 1/4	72	62	56			
1 3/4	110	100	90			
2 1/4	—	16	—			
2 3/4	—	19	—			

Fileri od 1/4 do 3/4, a čevlji K — 54
Trami " 1/4 " 10/12 " " — 70

Kamnosek

IGNACIJ ČAMERNIK

Ljubljana, Komenskega ulice 26

se priporoča pred. duhovščini in p. n. občinstvu za vsa cerkveno-umetniška in stavbniška dela.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov in vsake vrste umetnih marmornatih izdelkov po nizki ceni.

Izdeluje načrte in proračune.
1007 24-15

MOTORI
Patent Adam

so najcenejši gonilna moč za kmetijstvo, obrtnije, mline in žage,

katerim voda primanjkuje; čez 4000 že v rabi; kurjača ni treba, stroški 4-5 vinarjev za eno konjsko moč.

Klepalki za kose, cena 8 K za komad Mlatilnice, pepeljni, slamoreznice in klinje najboljših vrst se dobé v zalogi

Fran Zeman-a

Ljubljana, Poljanska cesta št. 24.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2

2 52-38 Filijalka

Resljeva cesta št. 7

priporoča

najbolje urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, beležnic, črnila itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole, nastenske table za ljudske šole, molitvenike v raznih vezeh, kipe slovenskih literatov, razno galanterijsko blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Jako važno za kolesarje!

Predno se kdo odloči nabaviti kolo, naj ne zamudi pogledati zaloge ali vsaj naročiti cenik od

pravih Puch-ovih koles

najnovjših modelov, katerih edino zastopništvo ima Franc Čuden v Ljubljani.

Pozor!

279 30

One častite gospode, kateri se zanimajo za **motor-kolesa**, vabim, da naj si sleherni ogleda pri meni razstavljeno

Puch-ovo motor-kolo

da se prepriča, kako fino in popolnoma prosto je sestavljeno, tako da se sleherni lahko takoj privadi voziti.

Puchovo kolo je do sedaj vedno med vsemi drugimi na površini

Ustanovljeno leta 1882.
1663 44

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.
Električni obrat.

Brata Eberl

Prodajalna in komptuar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriske ulice št. 8.

Slikarja napisov
Stavbinska in pohištvena
pleskarja.

Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove porde, karbolinaja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano rečno in fino po najnižjih cenah.

Telona 154.

Prva domača slovenska pivovarna

G. Auerjevih dedičev

Ljubljana, Wolfove ulice 12

priporoča slav. občinstvu in spošt. gostilničarjem svoje izborni **marčno in na bavorski način varjeno pivo**

Odklikovana na razstavi živil v Parizu z najvišjim odlikovanjem **grand prix** in 1008 zlato kolajno. 52-15

Ustanovljena leta 1854.

Pivovarna J. PERLES

LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča
izvrstno marčno pivo
v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti.
1009 52-15

Fr. Šupevc

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu
zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,
voščene zvitke, izborni med-pitanec koji se dobiva v steklenicah, škatljah in škafih v poljubni velikosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek in suho satojve, po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo.

LJUBLJANA,

Prešernove (Slonove) ulice št. 7.

Perlesova hiša

August Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

železolivarna,

strojna in ključavničarska tovarna

priporoča se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinjskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovjših konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: **grobne krilce, kotle, peči, vrtni klopi, mlize, stebre, trombe za vodo itd.**

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: **železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih zistemov**, kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: **železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike** raznih velikosti.

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50-40

Tovarna pečij Ustanovljena 1888

558 26-24

Zaloznik zveze c. kr. avstr. drž. uradnikov

Alojzij Večaja

Ljubljana

Trnovo, Opekarska cesta
Veliki stradon 9

priporoča sl. občinstvu in pred. duhovščini svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših, prešanih in poljubno barvanih do najprostejših prstenih pečij različnih vzorcev, kakor: **renaisance, barok, gotsko, secesion itd.**, kakor tudi štedilnike in kruhne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah, ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

Ceniki franko in brezplačno.

Velika zaloga **čevljev**
za gospode, dame, otroke, duhovnike in častnike.
Solidno blago.
Nizke cene.

1335 52-50

Zaloga obuval

D. H. POLLAK & Co. Dunaj.

Tovarna za kruh in pecivo

I. I. Kantz-a

v Ljubljani

priporoča: pristni rženi, pšenični in mlečni kruh, pecivo h kavi, bričke, orehove in makove rožičke, vaniljski in friedsdorfski suhor i. dr.

1051 52-16

Na dan štirikrat sveže pecivo in sicer:

ob 6. in 10. uri dopoldne
ob 2. in 6. uri popoldne.

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska.

Streha prihodnosti.

1012 Patentirana v 30 državah. 52-15
Trpežnejša in lažjša streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:

Janko Traun

Izdelovatelj cementna, Glince pri Ljubljani.

MAGGI-JEVA ZABELA

Je edino in staroznano sredstvo, da se pripravi slabim juham, omakam, ragu, sočivju itd. v hipu nepričakovano močan in prijeten okus. — **Zelo izdatno, zato naj se ne odda preveč!**
Na prodaj je v vseh trgovinah kolonijalnega blaga in delikates pa dišav.
Steklenica od 50 v višje. 909 Izvirne steklenice se napolnjujejo prav cenó.

Vedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbi morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

urarju v Ljubljani, Dunajska cesta 20,

nasproti kavarni „Evropa“, v hiši gospoda Kribarja.

Prodaja se na obroke. — Stare plošče se zamenjajo.

Za na želodcu boleajoče!

Vsem, ki so si vsled prehlajenja ali preobloženja želodca, vživanja slabih ali težko prebavljivih, prevročih ali premrzlih jedil ali po nerednem načinu življenja nakopali kako želodčno bolezen, kakor:

želodčni katár, želodčni krč, želodčne bolečine, težko prebavljanje ali zažlezenje, naj bode s tem priporočeno dobro domače sredstvo, katerega izborni učinki so že mnogo let preizkušeni. To je

Huberta Ullrich-a zeliščino vino.

To zeliščino vino je prirejeno iz izbornih zelišč z dobrim vinom in okrepča in oživi prebavni organizem človeka. Zeliščino vino odstrani motenja pri prebavi in pospešuje novo tvorjenje zdrave krvi.

Po pravočasni uporabi zeliščinega vina se želodčne bolezni večinoma že v kalu zatro. Nikar naj se torej ne zamudi rabiti je. Simptomi, kakor: glavobol, kolcanje, zgaga, napihovanje, slabosti z bljuvanjem, ki se tem močnejše javljajo pri kroničnih (zastarelih) želodčnih boleznih se mnogokrat odstranijo že po nekaterokratnem pitju.

Zaprtje in njega neprijetne posledice, kakor tesnobe, ščipanje, vtripanje sroa, brezspanje, kakor tudi zastajanje krvi v jetrih, v vranci in pri hemeroidnih bolestitih, se z zeliščnim vinom časih hitro odstranijo. Zeliščino vino odstrani vsako neprebavnost in odpravi vsled lahkega odvoda nepotrebne tvarine iz želodca in iz čreves.

Medla, bleda barva, nedostajanje krvi in oslabljenje so večinoma posledice slabe prebavljanja, nedostatnega snovanja krvi in bolezni na jetrih. Ob nedostajanju apetita, nervozni oslabelosti in razdraženosti in pogostem glavobolu, nočeh brez spanja hirsjo mnogokrat take osebe počasi. Zeliščino vino daje oslabei življenjski moči nov impulz. Zeliščino vino pomnoži apetit, pospešuje prebavljanje in reditev. oživlja spremembo snovij, pospešuje snovanje krvi, pomirja razburjene živce in stvarja novo življenjsko veselje. Mnogobrojna priznanja in zahvalna pisma dokazujejo to.

Zeliščino vino se dobiva v steklenicah po gl. 1.50 in 2.— a. v. v lekarnah v Ljubljani, Litiji, Kamniku, Škofji Loki, Kranju, Radovljici, Idriji, Tolminu, Trebnjem, Novem mestu, Ribnici, Kočevju, Metliki, Čraomlju, Postojni, Ajdovščini, Vipavi, Celju, Sežani, Trstu itd., kakor tudi po vsem Avstro-Ogrskem po vseh lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarne v Ljubljani po 3 in več steklenic zeliščinega vina po izvirnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Pred ponaredbami se svari. 1040 12—11

Zahteva naj se izrecno

Huberta Ullrich-a zeliščino vino.

Kupuje krompir,

suhe gobe, češminjevo zrnje, bukov žir (bukovce) hrastov želod, divji kostanj in brinje in plačuje po najvišji ceni

Jos. Leuz

v Ljubljani pri novem Frane Jožefovem mostu.

„The Gresham“

zavarovalnica za življenje v Londonu

podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I. Giselastrasse 1, v družbeni hiši.

Aktivna družbe 31. decembra leta 1903 K 208,669.245.—
Letni dohodek na premijah in obrestih v letu 1903 „ 31,994.339.—
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za vzvratna nakupila itd. od družbinega obstoja (1848) „ 469,518.100.—
Tekom leta 1903 je izdala družba 5613 pogodb o kapitalu „ 42,992.712.—

Kot varščino za avstrijske zavarovance je vlada priznala naslednje vredno sti:

Zalog družbe pri c. kr. državni centralni blagajni na Dunaju je znašal dne 14. aprila 1904 K 26,416.938.10
Posestvo na Dunaju „ 1,050.000.—
Posestvo v Pragi „ 490.000.—
Izplačana posojila zavarovancem „ 3,605.734.13
K 31,562.672.23

Načrte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba zavarovalne pogodbe, kakor tudi ponudbene obrazce daje brezplačno

Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Ljubljani

GVIPON ZESCHKO, Franc Jožefa cesta 3. fev. 17.

NB. Tu se sprejmo tudi izvedeni potovaleci in zastopniki.

1241 12—3

Tovarne za centralno kurjavo a. dr.

Ravnateljstvo: Dunaj VIII., Plaristengasse 38.

Tvornice: Mor. Ostrova in Hainholz.

Zastopstvo v Ljubljani:

Tehniški biró inženier J. MIKULA, Mestni trg. 19

Specialne tovarne za centralno kurjavo

ventilacijske, sušilne in kopališke naprave

po lastnih in patentiranih sistemih, ustrezajočih vsaki potrebi, za javna industrijska in zasebna poslopja.

Izdelujejo se v veliki množini grelni deli radiatorji, izžarivni aparati pulso-metri, injektorji, zgoščevalni lonci, izločevalci vode in armature.

Specialiteta:

Izvedba sušilnih naprav za keramiško blago in opekarne.

774 12—11

Najboljše vrste laki za kočije.

Zastopstvo in zaloga za Kranjsko prve ameriške tovarne za lake

Standart Warnisch Works, New York
pri bratih Eberl, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

tovarna za barve, lake in firneže.

1358 12—6

Senzacionalni uspehi.

Važno! Za Važno! gospodinje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografske aparate in potreščine, kirurški obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih 1244 vod iz soli za kopel. 52—9

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Brezplačno in pošilne prosto

pošilja vsakemu na zahtevanje svoj ilustrirani cenik prva in največja izvozna trgovina z urami, biseri, zlatino, srebrno, optičnimi stvarmi, godbenimi avtomati itd. 932 52—18

Dietingerjev nasl.
Teodor Fehrenbach

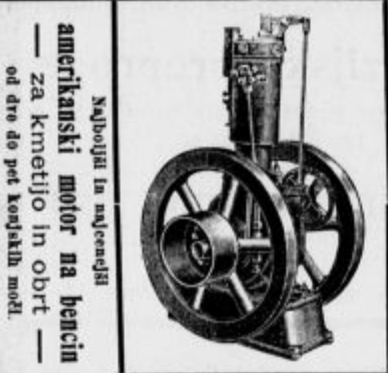
v Mariboru (Štaj.),
Gospodarska ulica 26,
v lastni hiši.

Nikl. rem. ura od 1'80 gld., srebrna rem.-ura od 4 gld., zlata rem. ura od 10 gld. dalje.
Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila natančno, vestno in jako ceno.

Optični zavod

Fr. P. Zajec,
v Ljubljani, Stari trg št. 26.

Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si vsakdo popravila lahko sam preskrbi.
1254 Dobivajo se najboljše pri 52—9
Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVSEK
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi vsi poljedeljski stroji kakor: mlatilnice, slamoreznice, vrtila, čistilnice, mlinci za sadje in grozdje, preše itd. Traverze, cement, storja, okovi in orodje za vsako obrt.

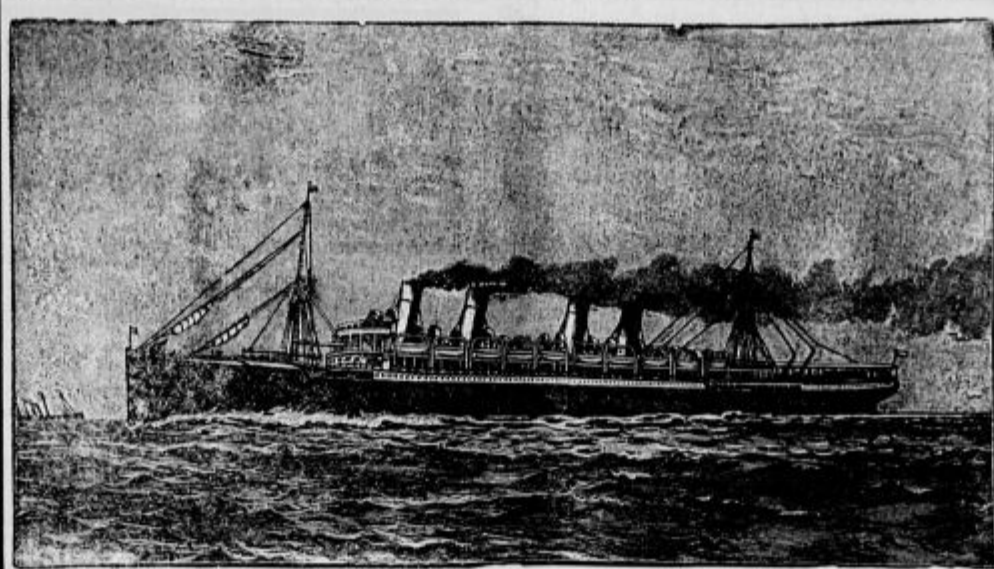
Ceniki na razpolago.

Pri nakupovanju
== suknenega ==
in manufakturnega
blaga ==
se opozarja na trdiko

HUGO IHL

v Ljubljani
Špitalske ulice št. 4.

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Iz Ljubljane v New York

Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“, „Kaiserin Maria Theresia“ (največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

Zopet znižane cene! **60 gld.**

Prosta hrana že v Bremenu.

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen pri meni ne povišajo cene amerik. železnice.

Eduard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35

1361 6

nasproti starl „Tišlerjevi“ gostilni.

IVAN DOGAN

mizarski mojster v Ljubljani, (Medjatova hiša št. 19)

priporoča

svojo bogato

zalogo

hišne oprave.

Spalneterjedilne
sobe za salone.

Divane
vsake vrste.

Modrace in žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenik s podobami zastoj in franko.

1564 42

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Šolsko leto 1904./05. se prične z vpisovanjem

dne 15., 16. in 17. septembra.

To slovensko glasbeno vzgojevališče podaja učencem umetniško glasbeno izobrazbo v raznih instrumentih, posebno v klavirju in violini od prvega začetka do popolne konservatorijske in koncertne višine, v violi, violončelu, kontrabasu in flavti do dostojne usposobljenosti za sodelovanje v orkestru, dalje v solopetju od začetka do operne in koncertne višine in v vseh znanstveno teoretičnih vedah, ki so za celotno in popolno muzikalno izobrazbo neizogibno potrebne, posebno v glasbeni teoriji, harmoniji, kontrapunktu in glasbeni zgodovini popolno izobrazbo za razumevanje skladb in predpogoje za skladanje, dirigiranje, pevovodstvo itd. Instrumentalnim učencem se nudi še posebej prilika, voditi in izobraževati se v orkestralnih ensemble-vajah, katere se vrše redno vsak teden. Glasbeno estetične izobrazbe v zborovem petju se učenci uče pri skupnih vajah zborov in pri event. sodelovanju pri koncertih. Na zavodu poučuje sedem učiteljev. Zavod stoji pod artističnim vodstvom koncertnega vodje prof. Mateja Hubada in pod administrativnim vodstvom šolskega vodje Frana Gerbiča. Šolnina znaša od 1 K na pol leta do 4 in 6 K na mesec. Natančneje se izve iz plakatnih objav in pri društvu v Vegovih ulicah št. 5.

1537 3—3

Odbor „Glasbene Matice“.

Anversa
New York

„RED-STAR-LINE“
RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York,
Philadelphia.

Gld. 70.—
za železnico in barko.

Hitra in varna vožnja na moderno opravljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah št. 41, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Ivan Nep. Resman.

* **Marijacejske**
kapljice za želodec

edino prave iz lekarne

G. Schopfa

„Pri Materi Milosti“ v Marijinem Gelju
v steklenicah po 50 in 90 vin.

Edino pristne le, ako je steklenica v zeleno-belo pasasti škatlici z varstveno znamko „Materi milosti“ iz Marijinega Celja.

V Ljubljani se dobé pri lekarju **Gabr. Piccolli-ju**, dvornemu založniku, kakor tudi v vseh lekarnah; kjer pa ni zaloge, naj se naroča naravnost.

1435 13—3

Ustanovljena 1718

Gospodične,

katere se želijo izobraziti

v šivanju

za domačo porabo in v
krojnem risanju

po najnovešem sistemu

sprejema

FRANJA JESIŃ

Ljubljana, Stari trg št. 12.

v Gradci. 1662 12—1

c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler

lovnatih klobukov

Tovarniška zaloga

po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah.

skih klobukov, turist-

cilindrov, mehkih in

svojih zalogo

obširna predstava in na deželi izborna

v Ljubljani, Pod Trnovo 1

J. SOKLIČ

Nikakih sivih las in brade več!
Mladeniško mehko in naravno barvo las se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina
(zak. zjamčeno) 1098 52-13

1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo izbornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne izgubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede do trajne porabe. Edino pristen pri **Fr. Viteku & Comp., Praha**, Vodna ulica. — V Ljubljani naprodaj v droguerijah **A. Korbarja**.

Za **5** kron **50** vin.

najzanesljivejša
žepna ura za gospode na svetu!

Pošljem pristno
anker-

remontoar-

Roskopf-uro

z najboljšim zanesljivim kolesjem, ki se navija le na 36 ur v lepem gladkem nikelnastem okovu.

3 letno jamstvo.
Cena komadu 5 K 50 v., 3 komadi 14-50 K. Zamenjava dovoljena.

Razpošilja carine prosto na vse strani proti povzetju
ekspozitna trdnica **F. Schwarz**, Dunaj
VIII/2 Lerchenfelderstrasse 124—126/18.

Rumbersko, belgijsko in šlezjsko platno v vseh širinah, namizni prti, serviete, brisalke, žepni robci, šifoni in pavolnato blago.

Svicarske vezenine.

Perilo za opreme nevest

za hotele in restavracije

po izvirnih tvorniških cenah.

Izborna blago!

Velika izbora.

Priporočam se preč. duhovščini in sl. p. n. občinstvu v obilni obisk.

Velespoštovanjem

Anton Šarc, specialna trgovina

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 8. 809 52-14

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovole pri naročilih ozirati na domačo trdiko ter ne avažujejo tujih trdiz. dr. št. in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižje ceno, zatrjuje, da bode hvalezna tudi za najmanjšo naročilo. Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 1565 161

Ana Hofbauer,

Imejteljica zaloge cerkvene obleke, ordja in posode v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Največja zaloga, najboljša in najcenejša trdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za vozove.

Emajlne prevlake, pristne, v posodicah po 1/2, 1/4, 1/8 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pōde. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pōde.

Voščila, štedilnega, brezbarvna in barvastega za pōde; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva. 288 55

Oljnatih barv, priznane najboljše.

Oljnatih barv v tubah, g. dr. Set 8. feida.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja, pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, zaječeno trpežnega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljše.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstnih in rudniških.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejši.

Ustanovljeno 1. 1832.

Adolf Hauptmann

Ustanovljeno 1. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo

1055 52-14

Hidralične vidre in sesalke

JOSIP WEIBL

J. Spreitzer-ja naslednik

Ljubljana, Slomškove ulice št. 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroji, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelkovde, železne okna, železne strešne stole itd.

Specijaliteta: vajični zastori in solčne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104-74

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske K 5,245.845'40.

Stanje hran. K 5,089.883'14. Denarni K 23,806'306'40. Stanje rez. K 98.238'41.

Varnost hranilnih vlog je tudi zaječena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Ceno kupite

batiste

tuzemske in francoske, v največji izbiri od 24 kr. do 1 gld.

japonsko svilo

priložnostna cena, 78 kr. za meter;

modno blago

po skrajno nizkih cenah za ženske in moške obleke, poslednje se opusti in razproda. Blago za fino moško obleko se dobi za 6 gld.

Voile de Laine

franc., od 35 kr. do 1 gld. za meter;

bluze

iz svilenega, perilnega blaga in zeirja, najboljše kakovost, lastna manipulacija;

perzijske preproge

po tri metre široke in štiri metre dolge, prej 120 gld., sedaj 65 gld.;

Smirnske imit. preproge

po tri metre dolge, sedaj 5-90 gld.

Razen tega velika množina različnih predmetov, ki se prodajajo po čudovito znižanih cenah, in ki si jih je vredno pogledati v trdki

A. Primožič

zaloga modnega in manufakturnega blaga

Ljubljana, Mestni trg 25.

1010 52-14

Zahtevajte pri nakupu

671 60-28

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zaječeno čisto

in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jaječeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!